

JOURNAL OF SUSTAINABLE REGIONAL & URBAN DEVELOPMENT STUDIES JSRUDS

Volume 4, Issue 3 - Serial Number 13, fall 2023

ISSN: 2783-0764

Sustainable and creative urban regeneration with an emphasis on compatible economic activities¹

Aynaz Nahidiazar^{1*}, Morteza Mirgholami², Ahad Nejad Ebrahimi³

1 MSs, Department of urban design, Faculty of Architecture and Urban Planning, Islamic Art University, of Tabriz, Tabriz, Iran

2. Professor of the Department of urban design, Faculty of Architecture and Urban Planning, Islamic Art University of Tabriz, Tabriz, Iran

3. Professor of the Department of architecture, Faculty of Architecture and Urban Planning, Islamic Art University of Tabriz, Tabriz, Iran

---

Received Date: 11 October 2023 **Accepted Date:** 19 December 2023

Abstract

Background and Aim: Sustainable and creative urban regeneration with an emphasis on compatible economic activities as an article tries to answer questions about regeneration. Considering the rapid process of urbanization and its effects on historical and dilapidated textures, more attention and care is felt in these textures.

Methods: In this research, an attempt has been made to collect case study samples to investigate sustainable and creative urban regeneration projects in developed countries as well as historical countries, and the information collection of these regeneration projects has been used to create a model suitable for this issue. For this purpose, a descriptive comparative table has been used to complete the information and create creative solutions.

Findings and Conclusion: Historical contexts have the highest cultural as well as economic potentials, in order to take advantage of them in line with the development of the region and also to prevent its decline, reliable and responsive solutions should be used. The following research is also in search of investigating these solutions and the feasibility of creative regeneration based on local economy in the projects of different cities of the world in order to fill the gap in the development of historical contexts, especially from an economic point of view. The results of this research indicate that the best and most comprehensive method for re-creation and better and optimal design of this historical context is the creative economy and its solutions, which include branding, increasing the relationship between tourism and industries, creating economic values, investing, creating or it is a change of use, therefore, the use of the desired approach and creative economic development in recreating the historical context will lead to its dynamism and economic and cultural development.

Keywords: Historical context reconstruction, neighborhood-oriented economic development, sustainable urban regeneration, urban creative economy.

---

¹This article is extracted from the MA dissertation entitled "Presenting a design model for the reconstruction of Najafaqali Khan's fence in the Vijoyeh neighborhood of Tabriz with an economic development approach. "of the First author's with the Supervisor of the First and Second author's, Faculty of Architecture and Urban Planning, Tabriz University of Islamic Arts, Tabriz, Iran.

* **Corresponding Author: Email:** ay.nahidiazar@tabriziau.ac.ir

Cite this article: Nahidi Azar, A., Mir Gholami, M., & Nejad Ebrahimi, A. (2023). Sustainable and creative urban regeneration with an emphasis on compatible economic activities. *Journal of Sustainable Urban & Regional Development Studies (JSRUDS)*,3(4),76-101.

بازآفرینی پایدار و خلاق شهری با تاکید بر فعالیت های اقتصادی سازگار^۱

آیناز ناهیدی آذر*^۱، مرتضی میرغلامی^۲، احد نژاد ابراهیمی^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی، تبریز، ایران.
۲. استاد گروه معماری و شهرسازی، طراحی شهری، دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی، تبریز، ایران.
۳. استاد گروه معماری و شهرسازی، معماری، دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی، تبریز، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۷/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۲۸

چکیده

زمینه و هدف: بازآفرینی شهری پایدار و خلاق با تاکید بر فعالیت های اقتصادی سازگار به عنوان مقاله ای سعی در پاسخگویی به سؤالات بازآفرینی دارد. با توجه به روند سریع شهرنشینی و اثرات آن بر بافت های تاریخی و فرسوده، توجه و مراقبت بیشتری در این بافت ها احساس می شود.

مواد و روش ها: در این تحقیق سعی شده است با جمع آوری نمونه های موردی به بررسی پروژه های بازآفرینی شهری پایدار و خلاق در کشورهای توسعه یافته و همچنین کشورهای تاریخی پرداخته شود و از مجموعه اطلاعات این پروژه های بازآفرینی برای ایجاد مدلی مناسب برای این موضوع استفاده شده است. برای این منظور از جدول مقایسه ای توصیفی برای تکمیل اطلاعات و ایجاد راهکارهای خلاقانه استفاده شده است.

یافته ها و نتیجه گیری: بافت های تاریخی دارای بالاترین ظرفیت های فرهنگی و اقتصادی هستند که برای بهره برداری از آن ها در راستای توسعه منطقه و همچنین جلوگیری از زوال آن، باید از راهکارهای قابل اعتماد و پاسخگو استفاده کرد. تحقیق زیر نیز در جستجوی بررسی این راهکارها و امکان سنجی بازآفرینی خلاقانه مبتنی بر اقتصاد بومی در پروژه های شهرهای مختلف جهان به منظور پرکردن خلأ توسعه بافت های تاریخی به ویژه از منظر اقتصادی است. نتایج این تحقیق حاکی از آن است که بهترین و جامع ترین روش برای بازآفرینی و طراحی بهتر و بهینه این بافت تاریخی، اقتصاد خلاق و راهکارهای آن است که شامل برندسازی، افزایش ارتباط بین گردشگری و صنایع، ایجاد ارزش های اقتصادی، سرمایه گذاری، ایجاد یا تغییر کاربری است، بنابراین استفاده از رویکرد مطلوب و توسعه خلاق اقتصادی در بازآفرینی بافت تاریخی، پویایی و توسعه اقتصادی و فرهنگی آن را در پی خواهد داشت.

کلید واژه ها: بازآفرینی بافت تاریخی، توسعه اقتصادی محله محور، بازآفرینی پایدار شهری، اقتصاد خلاق شهری.

^۱ این مقاله مستخرج از پایان نامه دوره کارشناسی ارشد تحت عنوان ارائه الگو طراحی برای بازآفرینی حصار نجفقلی خان در محدوده محله و بجویه تبریز با رویکرد توسعه اقتصادی نویسنده اول به راهنمایی نویسنده دوم و سوم دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز، ایران است.

* نویسنده مسئول: Email: ay.nahidiazar@tabriziau.ac.ir

ارجاع به این مقاله: ناهیدی آذر، آیناز، میرغلامی، مرتضی، نژاد ابراهیمی، احد. (۱۴۰۲). بازآفرینی پایدار و خلاق شهری با تاکید بر فعالیت های اقتصادی سازگار. فصلنامه مطالعات توسعه پایدار شهری و منطقه ای، ۴(۳)، ۷۶-۱۰۱.

مقدمه و بیان مسأله

با توجه به مسئله‌ی چالش برانگیز بافت‌های تاریخی و وجود فاصله بین آنها با بافت‌های تازه و جدید شهری می‌تواند به زوال و در نهایت تخریب نهایی بافت‌های تاریخی انجامد که این مسئله در وهله‌ی اول هویت شهری را تضعیف می‌کند. با توجه به نیازهای موجود در بازه‌ی زمانی فعلی و وجود ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل در این بافت‌ها که می‌تواند هویت بخش شهر باشد، جنبه‌های ارزشمند فراوانی می‌تواند مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته و با برخورداری از زیرساخت‌های اقتصادی، فرهنگی-اجتماعی، هنری و مکانی، مسیر بازآفرینی را هموار سازد (مویدفر و صابری، ۱۳۹۹: ۱۳۸). همچنین با وجود راه حل بازآفرینی، تداوم زندگی بشری تضمین گردیده و به ارزش‌های شهرسازی و معماری توجه ویژه‌ای مبزول می‌گردد. بر همین اساس از سال‌ها پیش، مداخله، احیاء و باززنده‌سازی بافت‌های کهن و تاریخی شهری به یکی از مسائل اساسی نظام برنامه‌ریزی کشورهایی که دارای پیشینه‌ی غنی از شهرنشینی بوده‌اند، تبدیل گردیده است (عزیزی، ۱۳۸۳: ۵).

در این بین بازآفرینی پایدار شهری موجب ایجاد سیستمی در شهر می‌گردد تا تمامی نهادها و سیستم‌ها در خدمت بخش‌های مختلف اکوسیستم اعم از آب و انرژی و مواد بوده و پاسخگو به تنوع زیستی باشد که در نهایت موجب ایجاد تغییرات اساسی و مثبت و پایدار کلی در مقیاس بزرگ شهری می‌گردد و این تغییرات سبب بهبود و ارتقای کیفی بافت‌های ناکارآمد شهری می‌شود. (Roberts, 2020: 19). با عبور از اقتصاد فوردی جریان یافتن اقتصادهای محلی اهمیت یافته و به تبع آن فرهنگ‌های محلی نیز مورد توجه قرار گرفته‌اند. اهمیت یافتن روزافزون اقتصاد فرهنگی در اقتصاد شهری رویکردهای مختلفی را در پی داشت. در این میان خلاقیت نقش حائز اهمیتی در افزایش توان رقابتی شهر ایفا می‌کند. شهر خلاق با تغییر رویکردهای سنتی و سلطه طلبانه به شهر و مدیریت شهری، محیط و بستری فراهم می‌کند که در آن مسئله شهری به صورت خلاقانه بهبود یافته و به انسجام مکانی در هسته تاریخی شهر، افزایش کیفیت محیط زیست، جذب گردشگران داخلی و خارجی، جذب سرمایه‌گذار، افزایش کیفیت زندگی ذینفعان، توانمندسازی اجتماعی ساکنان از طریق فرایندهای مشارکتی و افزایش رقابت در محل و حفظ میراث فرهنگی می‌شود. با توجه به بررسی‌های انجام شده در ارتباط با موضوع مورد مطالعه، از اهداف این پژوهش رسیدن به مدلی برای طراحی بهتر و بهینه در بافت‌های تاریخی مورد بحث قرار گرفته و استفاده از رویکرد مورد نظر و توسعه خلاق اقتصادی در بازآفرینی این بافت‌هاست.

مبانی نظری

بازآفرینی پایدار خلاق

بازآفرینی بافت‌های تاریخی به دلیل حفظ ارزش‌های موجود در این بافت‌ها ایجاد گردیده و در مقابل چالش‌های موجود آمده ایستادگی میکند. در این بین بازآفرینی پایدار با عنوان فرایندی توسعه‌ای و همه‌جانبه در عرصه‌های مختلفی همچون اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، محیطی، فرهنگی و کالبدی در جهت تعریف چارچوبی جامع از چگونگی تحقق این فرایند در محلات تاریخی از گام‌های اساسی و بنیادین به شمار می‌رود. با توجه به معضلات و مشکلات موجود در بافت‌های تاریخی شهر که با معضلات پیچیده‌ای به ویژه فقر شهری، بحران هویت و عدم ایمنی و کم‌توجهی به نیازهای شهروندان در بخش مسکن و خدمات و زیرساخت‌های شهری و محیط اجتماعی سالم و فقر نسبی و بیکاری گسترده، محلات قدیمی شهر نیازمند توجه ویژه‌ای بوده و این توجه در بترین نوع خود از نوع بازآفرینی امکان پذیر میباشد. برای حل این معضلات و توجه ویژه به بخش فرهنگ محلی در اقتصاد میتوان از صنایع فرهنگی استفاده کرد. اهمیت روزافزون اقتصاد فرهنگی اقتصاد شهری رویکردهای مختلفی را در پی دارد که در این بین خلاقیت نقش حائز اهمیتی در افزایش توان رقابتی شهر دارد.

شهر خلاق با تغییر رویکردهای قدیمی و سنتی و سلطه طلبانه، به شهر و مدیریت شهری، محیط و بستری را فراهم می‌کند که در آن مسئله شهری به صورت خلاقانه بهبود یابند. پایه‌های شهر خلاق را می‌توان در سه زمینه اقتصاد، فرهنگ و مکان در نظر گرفت که از منظر زیرساخت‌های هنری و فرهنگی، اقتصاد، اجتماع، قانون و محیط زیست قابل بررسی می‌باشند. با توجه به بررسی‌های انجام شده در این بخش برای رسیدن به مولفه‌های تحول بخش در بازآفرینی پایدار با رویکرد اقتصادی و بهره‌مندی از مولفه صنایع خلاق نیازمند ایجاد پارامترهایی برای تولید با استفاده از متغیرهای بررسی شده در این طرح می‌باشد. این متغیرها می‌توانند در پاسخ به آسیب‌های وارده بر بافت قرار بگیرند تا پاسخی برای احیای بافت‌های تاریخی باشند. راهکارهای اقتصادی که در اقتصاد خلاق برای بافت‌های تاریخی بکار گرفته می‌شود شامل فعالیت‌های اقتصادی، صنایع فرهنگی، برندسازی، ایجاد یا تغییر کاربری، بازآفرینی کالبدی، ایجاد ارزش‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاری، ایجاد و یا تغییر کاربری با در نظر گرفتن پویایی اقتصادی و ایجاد اقتصاد فرهنگی و نهایتاً ایجاد زیرساخت‌های دیجیتال می‌باشد. هر کدام از متغیرهای دارای بعد‌های متفاوتی می‌باشند.

فعالیت‌های اقتصادی

ایجاد نواحی نوآور

ایده اصلی ناحیه نوآوری، جذب استعدادها برای فعالیت در کنار یکدیگر با برقراری ارتباط مؤثر است و نواحی نوآوری این کار را با ایجاد محیط‌های زیبا، فضای تفریح و سرگرمی، شبکه حمل و نقل مناسب، ساختمان‌هایی با کاربردهای متنوع و چندمنظوره، فضای سکونت، دفاتر کار، خرده‌فروشی و غیره انجام می‌دهند (نیکینا و همکاران، ۲۰۱۶) چراکه در این مناطق سیاست‌های از پیش تعریف شده‌ای برای ارتقای کیفیت زندگی اتخاذ می‌شود (مریسون، ۲۰۲۰). ناحیه‌ی به وجود آمده نوآور تبدیل به نقطه جاذب استعدادها و شرکت‌های فناور در شهر شده و ارتباط میان آنها و سایر بازیگران، از جمله استارت‌آپ‌ها، مراکز رشد، شتاب‌دهنده‌ها و دانشگاه‌ها در آن سامان می‌یابند (اسماعیل پورعربی و همکاران، ۲۰۱۸). ویژگی‌های موجود در نواحی نوآور شامل موارد زیر می‌باشد:

- استقرار در میان بافت شهری و آمیختگی با فرهنگ شهری (فلوریدا و همکاران، ۲۰۱۷)
- تراکم بالای اماکن و چند منظوره با کاربردهایی چون اداری، تجاری، مسکونی، تفریحی، فرهنگی و غیره. (کامبویم و همکاران، ۲۰۱۹ و هاوکن و هون‌هان، ۲۰۱۷)
- حمل و نقل عمومی مناسب
- حضور انبوه استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های فناور با فرصت همجواری و تلاقی بازیگران برای ظهور ایده و شکل‌گیری نوآوری (باکسی و همکاران، ۲۰۱۳ و کاپدویلا، ۲۰۱۵ و نستی، ۲۰۱۸)
- تلفیق محیط کار و زندگی در کنار هم (بروس کتز جولی واگنر، ۲۰۱۴).

اشتغال زایی درونی

در اقتصاد کشور ایران، با توجه به رشد روزافزون جمعیت و نیاز بیشتر به فرصت‌های شغلی باعث شده است که عدم تعادل عرضه و تقاضای نیروی کار نسبت به گذشته تشدید شود. بنابراین، حل مشکل بیکاری پیوسته مورد توجه مسئولان و صاحب‌نظران بوده است. طبق بررسی‌های انجام شده توسط جودکی میزان اهمیت نسبی و میزان اشتغال در کاربری‌های عمده و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها، ساختمان، اداری، آموزش و خدمات پشتیبانی بیشترین پتانسیل افزایش

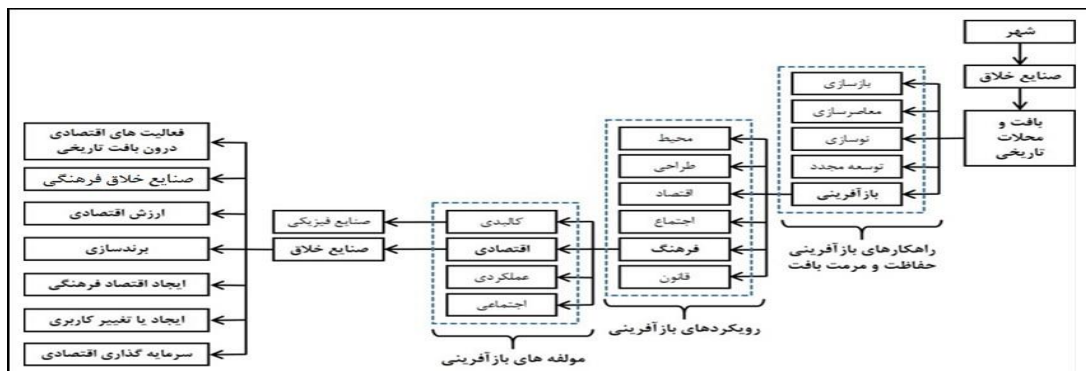
اشتغال را دارا می باشند که با توجه به این پژوهش میتوان نتیجه گرفت برای ایجاد اشتغال درونزا بخصوص در بافت تاریخی باید به مواردی همچون گستردگی جمعیت تولیدکنندگان کوچک، سوق منافع فردی به منافع جمعی، استفاده از فعالیت های موجود، ارتقا هویت و امنیت در محدوده، بهسازی اراضی بایر توجه ویژه داشت.

ارزش اقتصادی

ایجاد ارزش افزوده

باید به نیازهای طراحی صنایع خلاق در حوزه توسعه بیشتر محله های فرهنگی توجه بیشتری شود. تحلیل توزیع فضایی تجارب اروپایی نشان می دهد که مکان صنایع خلاق نباید پراکنده شود، بلکه باید در سطح شهرها تا حدودی طراحی و گسترش یابد. در واقع می توان شرایط را برای تعداد بیشتری از غلظت های کوچکتر در این منطقه و محله های مشکل ساز فراهم کرد و دامنه وسیع تری از فعالیت ها را در این مناطق تشویق و تشدید کرد و فرصت های بهتری برای موفقیت پروژه شاخه خلاق و احیای محله با ارزش افزوده قابل توجه ایجاد کرد. با توجه به تجربیات موفق پیشین میتوان نتیجه گرفت که رشد ارزش افزوده با قرارگیری بخش فرهنگی و خلاقیت به عنوان نیروی محرکه حیاتی در توسعه اقتصادی امکان پذیر است. (Russo Antonio et al,2012) برای حقیقت بخشی به این اصل میتوان از هدایت معامله گرایانه مالکین اراضی بزرگ اطراف شهر ها و واسطه ها و ترغیب آنها به مناطقی که برای آنها سودآور تر است استفاده کرد؛ تا با افزایش میزان ارزش افزوده، میزان مطلوبیت نهایی خدمات نسبت به تسهیلات و میزان سودهی در بازار افزایش یابد. همچنین با ترویج توسعه فشرده و افزایش تراکم، با کاهش هزینه های توسعه زیرساخت ها و افزایش مالیات و عوارض دریافتی با احیاء و بهسازی زمین های خالی و بی مصرف شهر و همچنین افزایش کاربری اراضی، هدف محقق می شود. افزایش ارزش افزوده میراث شهری لباس های قدیمی تبدیل به یک سرمایه شهری می شود که می توان از آن در زندگی شهری استفاده کرد. (عندلیب، ۱۳۸۵).

با توجه به موارد ذکر شده در نهایت می توان مولفه های بررسی شده را در پاسخ به آسیب های وارده بر بافت و در جهت احیای آنها به عنوان راهکاری اقتصادی به کار گرفت.

شکل ۱ بازآفرینی پایدار خلاق با تاکید بر فعالیت های اقتصادی سازگار

پیشینه پژوهش

نخستین گام ها در خصوص احیای بافت قدیمی و تاریخی شهرها را در کشور های اروپای غربی، به ویژه در کشورهای انگلستان و همچنین فرانسه به دلیل شکل گیری انقلاب صنعتی در آنها و گسترش زندگی شهرنشینی پس از آن جست وجو کرد که به سابقه ی بیشتر این شهرها در کشور های اروپایی، نسبت به دیگر کشور ها منجر گردیده است. در واقع نهضت

احیای مراکز شهری در کشورهای اروپایی سابقه ای بیش از ۱۵۰ سال دارد. این حرکت با فعالیت بارون جی هوسمان شهردار پاریس امکان پذیر شد. هوسمان، در دهه ۱۸۵۰ شروع به بازسازی مرکز این شهر کرد و در دهه ۱۹۲۰ با طرح لوکور بوزیه به نام شهر درخشان می خواست قسمت قدیمی پاریس را تخریب و با ساختمان های عظیم جایگزین کند. (رهنما، ۱۳۸۸: ۱۸۰). در حالی که در ایران، تغییر و تحول شهرها از دوران پهلوی اول آغاز گشته است. انقلاب صنعتی پس از جنگ جهانی دوم با ایجاد تغییرات اساسی و تجدید ساختار در روابط اجتماعی و تولیدی، زمینه ساز این تغییرات در غرب شد. (ابلقی، ۱۳۸۰: ۱۱۴). نخستین نگرش ها به بافت های قدیمی در شهر های ایران، در سال ۱۳۵۰ در اولین گردهم آیی مرمت بناها و شهرهای تاریخی شکل گرفت که در آن، به مساله حفاظت و مرمت بناها و شهرها به عنوان عامل موثر در توسعه کشور مطرح شد (زنوزی، ۱۳۸۰: ۷). در سال ۱۳۷۵ در ایران محمد رحیم رهنما در پایان نامه دکترای خود با عنوان "احیای بافت قدیم و توسعه شهری (نمونه موردی: بافت های مسکونی مشهد)"، با استفاده از تئوری اصالت بخشی، قانون مندی حاکم بر فرایند رکود و عقب ماندگی یکی از محله های مسکونی شهر تبریز که بیشتر بر عامل انسانی تکیه دارد تا عوامل فیزیکی را مورد بررسی قرار داده است. در سال (۱۳۷۹) مسعود نریمانی نیز در کتاب خود با عنوان "بهسازی بافت تاریخی" راهکارهایی هماهنگ و منظم را برای سامان دهی بافت قدیم بناها و شهرها ارائه داده و در آن تجارب بعضی از کشورها در احیای بافت قدیم شهرها را بیان کرده است. نریمانی در کتاب خود با عنوان بهسازی بافت تاریخی به ارائه راهکارهایی منظم برای ساماندهی بافت قدیم شهرها پرداخته است و تجارب بعضی از کشورها در احیای بافت قدیم شهرها را مطرح کرده است (نریمانی، ۱۳۷۹: ۸).

در این بین بازآفرینی اقتصادی، در واقع فرایندی محوری در بازآفرینی شهری می باشد. بازآفرینی شهری به دنبال جذب و ایجاد انگیزه سرمایه گذاری، ساخت فرصت های شغلی و تولید اشتغال زایی و بهبود محیط زیست شهر ها بوده است. بازآفرینی اقتصادی صرفا تغییر کاربری اراضی شهری به کاربری های اقامتی و صنعتی و تجاری و اقتصادی تر نیست، بلکه باید علاوه بر آن تاکید بیشتری به پاسخگویی نیازهای جوامع محلی و وارد شونده به شهرها نیز باشد و در این پروژه ها وجود امکانات تفریحی و فراغتی باید در نظر گرفته شود و تسهیلات لازم را برای جذب بازدید کنندنده در طول شبانه روز فراهم کند و در یک کلیت، باید نیاز های جوامع محلی و غیر محلی برای بهره گیری از ظرفیت اقتصادی آنها را تامین کند. باز آفرینی شهر علاوه بر درآمد های داخلی، باید توانایی جذب و ایجاد بودجه های خارجی را (سرمایه گذاری و ورود ثروت) داشته باشد. رویکرد بازآفرینی اقتصادی و ارتقا جایگاه شهرها در حیات اقتصادی کشور که می تواند در نهایت باعث ایجاد روندی به بازآفرینی و توسعه درونی شهرها گردد به طوری که مزیت ها و صرفه های اقتصادی مرتبط را فراهم آورد: ارتقای بهره وری از زمین و کاهش اراضی بایر و رها شده در درون شهر ها، کمک به تخصیص بهینه منابع ملی، کاهش هزینه های اسکان جمعیت و انواع هزینه های شهری، کاهش هزینه های تامین زیرساخت های مورد نظر شهری، کاهش مصرف انرژی و آلودگی ناشی از آن رونق بخشیدن به صنعت گردشگری، ایجاد اشتغال مستقیم و غیرمستقیم گردد. با توجه به روند بررسی نمونه های موردی بازآفرینی پایدار و خلاق شهری و تاکید آن بر فعالیت های اقتصادی سازگار پیشینه این پژوهش در راستای مقاله، با بررسی نمونه های موردی در موقعیت ها و پروژه های مختلف مورد بررسی قرار گرفته شده است.

روش پژوهش

در این پژوهش تلاش گردیده تا نمونه های مورد مطالعاتی برای بررسی پروژه های بازآفرینی پایدار و خلاق شهری در کشور های توسعه یافته و همچنین کشور های تاریخی گردآوری شده و از مجموعه اطلاعات این پروژه های بازآفرینی

جهت ایجاد مدلی متناسب با این موضوع استفاده شده است. بدین منظور از جدول تطبیقی توصیفی برای تکمیل اطلاعات و ایجاد راهکار های بازآفرینی استفاده شده است.

نمونه های مطالعاتی

نمونه های موردی مورد بررسی در طرح مورد نظر با توجه به میزان اهمیت موضوع هم در کشور های توسعه یافته خارجی و هم در طرح های موفق و نسبتا موفق انجام گردیده در دیگر کشور ها مورد بررسی قرار گرفته اند. موقعیت نمونه های بررسی گردیده در موقعیت های مشخص شده در جدول زیر مشخص گردیده اند.

جدول ۱- موقعیت نمونه های موردی

عنوان پروژه	موقعیت
بازآفرینی مرکز شهر چستر	انگلستان
بازآفرینی محله سوهو شهر نیویورک	ایالات متحده آمریکا
بازآفرینی محدوده کلارک کوای	سنگاپور
بازآفرینی بازار hismen تایپه	تایوان
بازآفرینی پورتو آنتیکو، جنوا	ایتالیا
بازآفرینی شبکه کلونی ودینگ، برلین	آلمان
بازآفرینی پروژه فرهنگی جزیره سعدیات ابوظبی	امارات متحده عربی
بازآفرینی حصار تاریخی ارزروم	ترکیه
بازآفرینی میدان پوتسدامر برلین	آلمان
بازآفرینی اوساکای	ژاپن

تجزیه و تحلیل داده ها

با جمع آوری اطلاعات مورد نیاز از پروژه های ذکر شده بازآفرینی پایدار خلاق در چندین نقاط متفاوت دنیا در جدول های زیر (جدول شماره ۲ الی ۱۱) به بررسی تطبیقی نمونه ها توجه گردیده است.

۱) پروژه بازآفرینی مرکز شهر چستر (Regeneration of Chester north gate)

شهر چستر توسط رومیان در سال ۶۰ پس از میلاد به عنوان یک قلعه نظامی در دهانه رودخانه دی ساخته شد. این شهر یک بندر مهم با دیواری مستطیل شکل بود و در سال ۹۰۵ توسط ساکسون ها بازسازی شد تا ساختار و ساختار محورهای متقاطع اولیه حفظ شود. انقلاب صنعتی در راه بود و شهر قدیم برای تطبیق با شرایط جدید مشکل داشت. (حبیبی، ۱۳۸۱، ص ۷۲) چستر یکی از مهم ترین شهرهای تاریخی انگلستان است و شبکه های جاده ای رومی همچنان به کار خود ادامه می دهند. این شهر بناهای ساخته شده قرون وسطایی، خیابان ها و میدان های تاریخی و مراکز خرید مستقیم در کنار خیابان ها گواه تاریخ این شهر است. هدف این پروژه بازسازی مرکز خرید دهه ۱۹۷۰ است که خیابان ها و میدانی عمومی گذشته را به هم متصل می کند. تنوع فرم و فضای پیشنهادی در این طرح تعادل موثر و معقولی بین فعالیت های تجاری، فرهنگی و محیطی ایجاد می کند.

طراحی کالبدی بخش مرکزی آن از هماهنگی خاصی برخوردار است و تمامی تغییراتی که از ابتدای قرن حاضر به وجود آمده است، ارزش منظر شهری را داشته و نشان دهنده تلاش معماران برای ایجاد ترکیبی هماهنگ از ساختار کالبدی شهر است. (فلامکی، ۱۳۹۲، ۳۶) تاکید بر نقش گردشگری در این شهر، نظارت بر معماری و طراحی بنا و حفاظت از بدنه بیرونی

از جمله سیاست‌های کالبدی شهر چستر است. افزایش استفاده فرهنگی هر فرد از جمله احداث تالار عمومی شهر، کتابخانه مرکزی، تئاتر شهر در رأس برنامه‌های پروژه نوسازی قرار دارد. در این طرح طبقه همکف به فروشگاه‌های خرید و قسمت مسکونی به صورت ویلا و آپارتمان در اطراف میدان مرکزی قرار گرفته است. علاوه بر موارد فوق، حمل و نقل عمومی مرکزی و پارکینگ خودرو برای رفع نیاز بازدیدکنندگان در نظر گرفته شد. (www.hopkins.co.uk). پروژه احیا که در بالا ذکر شد نمی‌خواهد یک مرکز تجاری جدید ایجاد کند، بلکه سعی می‌کند خیابان‌ها و میدان‌های کوچک موجود را بهبود بخشد تا آنها را به هم متصل کند. به طور کلی کاربردهای این پروژه شامل مواردی همچون مرکز خرید خطی (ترکیبی از مغازه‌های کوچک و بزرگ در اطراف خیابان‌ها)، کافه‌ها و رستوران‌ها و مراکز تفریحی، مرکز تجاری جدید (Hall Market) با توسعه مرکز قدیمی، سینما چند بعدی، هتل، پارکینگ خودرو (با ظرفیت ۸۰۰ خودرو)، ایستگاه‌های جدید اتوبوس، ایجاد ۲۸۰۰ فرصت شغلی می‌باشد.

شکل ۲- نقشه ساختاری محدوده در شهر چستر انگلستان

جدول ۲- جدول تطبیقی توصیفی پروژه مرکز شهر چستر

متغیرهای بازآفرینی	زیر متغیرهای بازآفرینی	پروژه مرکز شهر چستر
فعالیت‌های اقتصادی درون بافت تاریخی	ایجاد نواحی نوآور	وجود استفاده از تیم دانشگاه چستر برای بدست آوردن هیدروژن از پلاستیک تجدیدپذیر گرما از توربین‌های بادی و ذخیره آن که موجب ایجاد یک فرصت اقتصادی هیدروژنی را فراهم می‌آورد
صنایع خلاق فرهنگی	اشتغال زایی درونزا	وجود مشاغل دولتی و خصوصی خلاق در محدوده با عنوانی متنوع همچون روان درمانی هنر، طراحان و خلاقان هنری و مدیران مشاغل خصوصی و...
برندسازی	ایجاد اشتغال شبانه حضور هنر در محیط	وجود فضاهای باز عمومی و نیمه عمومی در کل محدوده که در وهله اول امنیت با وجود تعداد فراوان زنان و کودکان در ساعات پایانی شبانه روز به چشم می‌خورد. وجود نقاشان و نوازندگان و رقاصان هنری در محدوده بخصوص در بافت تاریخی شهر چستر
توجه به نقش فرهنگ	ایجاد جداره‌های فرهنگی گردشگری خلاق	وجود تلفیق هنر و طبیعت با آثار تاریخی در سطح شهر با توجه به پیش زمینه هنری و فرهنگی موجود در بافت محدوده وجود بازدید سالانه ۸.۲۵ میلیون توریست از شهر چستر به طور میانگین
ایجاد یا تغییر کاربری	توجه به نقش فرهنگ	وجود استفاده از معماری دوران ویکتوریایی و الگوبرداری از سبک نیمه چوبی ژاکوبین که بیشتر این آثار تاریخی توسط جان داگلاس طراحی گشته‌اند و ریشه در فرهنگ و هنر تاریخی شهر دارد.
ایجاد کاربری مناسب با نیازهای معاصر	استفاده از ارزش‌های تاریخی بازتولید خاطرات جمعی	وجود مولفه ارزش‌های تاریخی با حفظ ابنیه تاریخی استفاده شده است برنامه‌ریزان شهری معمولاً تلاش می‌کنند تا هنر و فرهنگ را در شهر تشویق کنند. این شامل حمایت مالی و سازماندهی نمایشگاه‌ها، کنسرت‌ها، نمایش‌های تئاتری و سایر فعالیت‌های هنری می‌شود.
پرهیز از ایجاد کاربری تک عملکردی	ایجاد کاربری متناسب با نیازهای معاصر	وجود باغ وحش‌ها و موزه‌ها و انواع کاربری‌های جذاب جمعیت در محدوده
	ایجاد ساختمان‌هایی که فضاهای اجتماعی و سلامتی را در بر می‌گیرند. به عنوان مثال، یک ساختمان می‌تواند شامل مراکز ورزشی، استخرها، مراکز بهداشتی و بیمارستان‌ها و مراکز درمانی باشد.	

سرمایه گذاری اقتصادی	نوسازی محلات تاریخی	تشویق و حمایت از کسب و کارهای محلی در محلات تاریخی می‌تواند به ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی کمک کند. این شامل تسهیلات و پشتیبانی مالی، آموزش و مشاوره کسب و کار می‌شود.
	برجسته سازی مکان	وجود برجسته سازی مکان با استفاده از تلفیق معماری معاصر و با بافت تاریخی
	ایجاد ساختار های کهن	فضاهای عمومی تاریخی مانند میدان‌ها، باغ‌ها و پارک‌ها باید به طور مداوم تحت نظر قرار گیرند و احیا شوند. ایجاد فضاهای سبز، نصب المان‌های آبی مانند چشمه‌ها و آبنماها، و ایجاد فضاهایی برای فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی، می‌تواند به ایجاد ساختارهای کهن و جذاب در شهر کمک کند.
	کشف مجدد اجتماع محلی	ایجاد فضاها و زمینه‌هایی برای ارتباطات محلی، مانند انجمن‌های محلی، شبکه‌های اجتماعی محلی یا پلتفرم‌های آنلاین، به افراد اجازه می‌دهد تا به طور مداوم در تعامل باشند و نیازها و خواسته‌های خود را به اشتراک بگذارند.
	حمل و نقل و ارتباطات	وجود امکانات حمل و نقل عمومی پیشرفته در سطح شهر بخصوص اتوبوس های دو طبقه که جزئی از زیبایی شهر می باشند.
ارزش اقتصادی	ایجاد ارزش افزوده	با توسعه صنعت گردشگری و جذب گردشگران به شهر می‌تواند ارزش افزوده بزرگی را به اقتصاد شهر این راهکارها منجر به ایجاد اشتغال، افزایش درآمد شهروندان، توسعه اقتصادی و ارتقای کیفیت زندگی در شهر می‌شوند. همچنین، در نظر داشته باشید که برای ایجاد ارزش افزوده در بازآفرینی شهری نیاز است به همکاری و هماهنگی بین دولت، بخش خصوصی، مردم و سایر سازمان‌ها و نهادها.
	حضور در عرصه های رقابت	برقراری ارتباطات موثر و شبکه‌سازی با سایر حوزه‌ها و نهادهای مرتبط با طراحی شهری اهمیت زیادی دارد. این شامل همکاری با دولت، سازمان‌های محلی، دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی، مردم و جوامع محلی است.
ایجاد اقتصاد فرهنگی	تنوع فرهنگی	با توجه به ارث فرهنگی و تاریخی خود، گردد تا با حفظ جنبه‌های اصیل و همزیستی با محیط طبیعی، جذابیت زیادی را برای بازدیدکنندگان ایجاد کند.
	سرزندگی فرهنگی	وجود کاربری ها متنوع و ۲۴ ساعته در سطح شهر سبب جذب ساکنان و گردشگران به فضاهای عمومی می گردد
	آموزش و پرورش هنر و فرهنگ	وجود مدارس و آکادمی های ترویج هنر و فرهنگ در محدوده
	افزایش مصرف فرهنگی	برقراری همکاری با مراکز فرهنگی، نمایشگاه‌ها، کتابخانه‌ها و دانشگاه‌ها می‌تواند به تنوع و ارتقاء برنامه‌های فرهنگی کمک کند. این همکاری می‌تواند شامل برگزاری مشترک برنامه‌ها، ارائه فضاها و منابع برای برگزاری فعالیت‌ها و تبادل دانش و منابع باشد.
	شکل گیری طبقه خلاق	وجود مهاجران و دانشجویان از طبقه خلاق و تحصیل کرده در شهر که سالانه باعث جذب گردشگر و توسعه اقتصادی و فرهنگی می گردد.

۲) بازآفرینی محله خلاق شهر نیویورک (محله سوهو): (Braslow, Zukin)

محله سوهو در سال ۱۳۷۱ در نیویورک ظاهر شد و به شهرت رسید. این محله که در واقع یک منطقه صنعتی قدیمی بوده است به مرور زمان به دلیل ویژگی های ذاتی خود که به عنوان محله ای هنری مورد توجه برنامه ریزان قرار گرفته به محل تجمع آتلیه ها و فضاهای هنری تبدیل شده است. محله سوهو واقعاً محله ای خودسامانده با ماشین ها بود، نه محله خلاقانه برنامه ریزی شده، موفقیت این محله باعث شد برنامه ریزان شهر نیویورک به فکر تولید فضاهای خلاقانه کوچک و در عین حال تلفیق کار و زندگی بیفتند. (Braslow, Zukin, 2011, 131). با تبدیل ساختمان یک کارخانه قدیمی در محله Bushwick که در حال حاضر به مرکز خرید Wyckoff تبدیل شده است در بخش ایجاد فضای هنری و فرهنگی پیش قدم شده و با مهاجرت گروهی و وجور شهرت بناها و همچنین جلوه های بصری موجود در خیابان ها باعث کشف مجدد اجتماع محلی میگردد. همچنین اصلاح ساختار ناقص و انعطاف پذیر در برخی قوانین کار و سکونت و توافق نامه های تجاری سبب نوسازی بافت محله گردیده است.

شکل ۳ نقشه ساختاری محدوده محله سوهو در شهر نیویورک

متغیرهای بازآفرینی	زیر متغیرهای بازآفرینی	پروژه محله سوهو، نیویورک، ایالات متحده آمریکا
فعالیت های اقتصادی	ایجاد نواحی نوآور	سرمایه گذاری مستقیم و حمایت از استارت‌آپ ها توسط بخش خصوصی
درون بافت تاریخی	اشتغال زایی درونزا	توسعه و تقویت حرفه‌های محلی و سنتی می‌تواند به ایجاد فرصت‌های شغلی درونزا کمک کند. این شامل ارائه آموزش‌های حرفه‌ای مرتبط با صنایع محلی، حمایت از کارگاه‌های حرفه‌ای، ترویج محصولات حرفه‌ای محلی و تشویق جوانان به یادگیری حرفه‌های سنتی است.
صنایع خلاق فرهنگی	ایجاد اشتغال شبانه	توسعه خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات در ساعات شب می‌تواند به ایجاد فرصت‌های شغلی در بخش IT و ارتباطات کمک کند. این شامل شرکت‌های فراهم‌کننده خدمات اینترنت، خدمات پشتیبانی فنی، مراکز تماس با مشتریان ۲۴ ساعته و خدمات پیام‌رسانی در شب است
	حضور هنر در محیط	وجود استفاده از هنر عمومی به عنوان عاملی برای ارتقا خلاقیت
	ایجاد جداره های فرهنگی	وجود حضور هنر هایی همچون نقاشی دیواری و هنر خیابانی در ایجاد شهرت محله
برندسازی	گردشگری خلاق	وجود استفاده از آثار هنرمندانه همچون مکعب Astor
	توجه به نقش فرهنگ	وجود فعالیت هایی نظیر مجسمه ها و یا مظاهر هنر عمومی که بیانگر سرمایه گذاری دولتی در القا احساسات مثبت و یا توسعه نشانه های تجاری است
	استفاده از ارزش های تاریخی	وجود توجه به مهاجرت هنرمندان سبک امپرسیونیسم در اواخر جنگ جهانی دوم به این محدوده ارزش های تاریخی از دیرباز در این محدوده حفظ گردیده است
	بازتولید خاطرات جمعی	وجود کیفیات محیطی و امکان تامین هزینه های زندگی بخصوص توسط هنرمندان و فرهنگیان در این بخش
ایجاد یا تغییر کاربری	ایجاد کاربری متناسب با نیازهای معاصر	وجود دلایل جذب کننده و تنوع در بازار مسکن باعث ایجاد کاربری های پاسخگو با نیاز های معاصر در محیط گردیده است.
	پرهیز از ایجاد کاربری تک عملکردی	ایجاد ساختمان های چند منظوره که در واقع ساختمانی که به عنوان مرکز شهر عمل می‌کند و در آن فضاهای تجاری، اداری و اجتماعی وجود دارد. این ساختمان می‌تواند شامل مراکز خرید، دفاتر شرکت‌ها، رستوران‌ها، سینماها، تئاترها و فضاهای عمومی باشد.
سرمایه گذاری اقتصادی	نوسازی محلات تاریخی	وجود اصلاح ساختار ناقص و انعطاف پذیر در برخی قوانین کار و سکونت و توافق نامه های تجاری سبب نوسازی بافت محله گردیده است.
	برجسته سازی مکان	وجود گالری ها ، تئاترها، کافه ها، رستورانها، بارها، سالن های مد و فعالیت هایی از این قبیل
	ایجاد ساختار های کهن	سامانه‌های شهری از جمله خیابان‌ها، کوچه‌ها، پل‌ها و میدان‌ها نقش مهمی در ایجاد هویت شهری دارند. ترمیم و بازسازی این سامانه‌ها با رعایت طرح‌ها و الگوهای قدیمی می‌تواند به احیای ساختارهای کهن و ایجاد یک شهر با هویت کمک کند.
	کشف مجدد اجتماع محلی	وجود شرایط مهاجرت گروهی و وجود شهرت بناها و همچنین جلوه های بصری موجود در خیابان ها باعث کشف مجدد اجتماع محلی میگردد.
	حمل و نقل و ارتباطات	توسعه فضای عمومی شامل ایجاد فضاهای سبز، پارک‌ها، میدان‌ها و محل‌های عمومی زیبا و مناسب برای تفریح و استراحت شهروندان است. این فضاها می‌توانند به عنوان مراکز اجتماعی و فرهنگی شهر عمل کنند و فرصت‌های ارتباطی و تعاملی را برای افراد فراهم کنند. همچنین، توسعه مسیرهای پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری در این فضاها باعث افزایش فعالیت‌های غیرموتوری و حرکت در شهر می‌شود.
ارزش اقتصادی	ایجاد ارزش افزوده	وجود قوانین و سیاست های حمایتی دولتی که در نهایت به جذب طبقه خلاق و تولیدکنندگان فرهنگی در جریان های سرمایه گذاری تاثیر بسزایی دارد.
	حضور در عرصه های رقابت	وجود اعیان سازی و همچنین وجود طبقه خلاق و هنرمند در محدوده تنوع فرهنگی را ایجاد میکند.
ایجاد اقتصاد فرهنگی	تنوع فرهنگی	وجود فضاهایی منحصر به فرد و کارنوال گونه
	سرزندگی فرهنگی	ارتقای تعاملات میان فرهنگی و فرهنگ‌های مختلف در شهر می‌تواند به سرزندگی فرهنگی کمک کند. برگزاری گروه‌های تعاملی میان فرهنگی، تشکیل جلسات تبادل نظر، بحث و گفتگو با موضوعات فرهنگی و مذهبی، و ایجاد فضاهایی برای تعاملات روزمره میان افراد با فرهنگ‌های مختلف، از راهکارهایی هستند که می‌توانند به ایجاد سرزندگی فرهنگی در شهر کمک کنند.
	آموزش و پرورش هنر و فرهنگ	وجود شرایط تبدیل ساختمان یک کارخانه قدیمی در محله Bushwick که در حال حاضر به مرکز خرید Wyckoff تبدیل شده است.
	افزایش مصرف فرهنگی	وجود سیاست های حمایتی دولت با استفاده از قوانین مالیاتی، قوانین منطقه بندی ، توافق نامه های تجاری و قوانین کار
	شکل گیری طبقه خلاق	ایجاد زمینه‌های حمایتی برای صنایع خلاق، مانند هنر، طراحی، موسیقی، فیلم و مد، به شکلگیری طبقه خلاق کمک می‌کند. این حمایت می‌تواند شامل ارائه تسهیلات مالی، فضاهای کار، آموزش و مشاوره فنی، بازاریابی و ارتباطات باشد. همچنین، ایجاد رویدادها و جشنواره‌های مرتبط با صنایع خلاق نیز می‌تواند به جذب و تشویق خلاقانه‌ها کمک کند.

۳) بازآفرینی محدوده کلارک کوای سنگاپور

مشخصات جغرافیایی و موقعیت: اسکله کلارک یک سایت ۲۳۰۰۰ فوت مربعی متشکل از پنج ساختمان است که در ساحل رودخانه سنگاپور، تقریباً یک کیلومتر از مرکز تجاری این شهر-کشور واقع شده است. این مجموعه شامل انبارها، خانه ها و مغازه های قرن نوزدهمی است و از ساختمان های معروف آن می توان به دادگاه بازرگانان، کارخانه کندی کندی که بعدها به تولید کمپوت آناناس اختصاص یافت و کارخانه یخ وامپوا اشاره کرد. اسکله کلارک در حدود سال ۱۹۹۰ یک رودخانه بسیار آلوده داشت و نقش سنتی آبراه به عنوان یک مرکز کشتیرانی به دلیل پیشرفت در فناوری های جدید کشتیرانی از بین رفته بود. علاوه بر این، ردیف خانه ها و مغازه ها شخصیت منطقه را تشکیل می دادند. به طور کلی، این اسکله در دهه آخر قرن بیستم فاقد پویایی های اقتصادی، اجتماعی، فیزیکی و محیطی بود. نزدیکی به مرکز تجاری شهر و روستا و ظرفیت های گردشگری بافت، ساختار باریک خانه ها و مغازه ها و سهولت دگرگونی از مهم ترین پتانسیل های شخصیت پردازی و طراحی منطقه بود.

(U.R.A.) با روند بازسازی از سال ۱۹۸۳ آغاز و گنجاندن اقداماتی از قبیل ایجاد ترکیب کاربری های جدید متناسب با بافت تاریخی، مرمت بناهای قدیمی و جان بخشیدن به کل مجموعه، کاشت در حاشیه آب و احداث مسیر پیاده روی ۱۰ تا ۱۵ متری با پارک های کوچک و اجرای طرح برنامه کارهای هنری و همچنین تبدیل بیش از ۶۰ انبار به نزدیک به ۲۰۰ رستوران، مغازه و مرکز خرید از جمله اقداماتی است که در منطقه کلارک وارف انجام شده است. اصول مرمت در پروژه اسکله کلارک شامل حذف کاربری های ناسازگار، برنامه ریزی اقدامات زیست محیطی و بهداشتی (فاضلاب و دفع آب های سطحی)، توجه به رفاه مشاغل محلی و استفاده از نیروی کار محلی در رفاه و مدیریت اقامتگاه های گردشگری است. زیبایی شناسی منظر شهری، نوسازی کاربری و فعالیت با تاکید بر افزایش سطح دانش عمومی، ایجاد کاربری های اوقات فراغت، ارتقای گردشگری فرهنگی با توجه به مشارکت مردمی، ویژگی های میراث طبیعی و ظرفیت محیطی، پژوهش جامع پیش از مداخله، مستمر عمومی آموزش، مشارکت ساکنان اگرچه ظاهر اسکله مانند قبل است اما کیفیت کاملاً متفاوتی پیدا کرده است. فروشگاه های خرده فروشی، رستوران ها، تفریحات شبانه، آب نماها و فواره ها گردشگران اروپایی و ژاپنی را به این منطقه آورده و طراوت و نشاط خاصی به آن بخشیده است. علاوه بر این، بهبود شرایط محیطی رودخانه و دسترسی به اسکله در رونق اقتصادی و جلب توجه مردم محلی موثر بوده است.. (رفیعیان، بمانیان، ۱۳۹۸، ۱۴۱).

شکل ۴ نقشه های ساختاری محدوده کلارک کوای سنگاپور

جدول ۴- جدول تطبیقی توصیفی پروژه محدوده کلارک کوای سنگاپور

پروژه محدوده کلارک کوای سنگاپور	زیر متغیرهای بازآفرینی	متغیرهای بازآفرینی
توسعه استراتژیک و بازاریابی و مدیریت عملیات کسب و کار های استارت‌آپی و خدماتی	ایجاد نواحی نوآور	فعالیت های اقتصادی
ایجاد برنامه های آموزشی شامل مهارت‌های کارآفرینی، مدیریت کسب و کار، بازاریابی و مهارت‌های فنی	اشتغال زایی درونزا	درون بافت تاریخی
وجود توضیح مناسب فضاهای شبانه همراه با خدمات مناسب در عین وجود امنیت در محدوده	ایجاد اشتغال شبانه	صنایع خلاق فرهنگی
وجود ساختمان های مدرن و پیشرفته در طول اسکله	حضور هنر در محیط	
وجود مغازه های هنری و صنایع دستی در طول اسکله در عین انجام فعالیت های هنری و فرهنگی	ایجاد جداره های فرهنگی	
وجود مگاهتل های مدرن و فعالیت های تفریحی و گردشگری	گردشگری خلاق	برندسازی
ترویج توریسم فرهنگی می تواند به توسعه اقتصادی و بازآفرینی شهر کمک کند. ارائه تجربه های فرهنگی، توسعه مسیرهای گردشگری فرهنگی، برگزاری های محلی و ترویج فرهنگ، هنر و آثار محلی می تواند از جذب گردشگران مهمان و ایجاد درآمد برای شهر کمک کند.	توجه به نقش فرهنگ	
حفظ و ترمیم ساختارهای تاریخی شهر، مانند ساختمان‌های تاریخی، بازارهای قدیمی، قصبه ها و آثار باستانی، از اهمیت بالایی برخوردار است. این اقدام به حفظ هویت و جذابیت شهر کمک می کند و باعث جذب گردشگران و توسعه اقتصادی محلی می شود.	استفاده از ارزش های تاریخی	
وجود رستوران ها، کافه ها، سینماها و باغ های عمومی	بازتولید خاطرات جمعی	
وجود کاربری های شبانه روزی مدرن	ایجاد کاربری متناسب با نیازهای معاصر	ایجاد یا تغییر کاربری
ایجاد ساختمان‌هایی که در آن‌ها کاربری‌های متنوعی به صورت ترکیبی وجود دارد. به عنوان مثال، یک ساختمان ممکن است شامل فضاهای تجاری، اداری، مسکونی و تفریحی باشد. این ساختمان‌ها به منظور بهره‌برداری بهینه از فضا و ایجاد تنوع در استفاده‌ها طراحی می‌شوند.	پرهیز از ایجاد کاربری تک عملکردی	

سرمایه گذاری اقتصادی	نوسازی محلات تاریخی	نوسازی محلات تاریخی نیازمند به روزرسانی زیرساخت‌های شهری می‌باشد. این شامل بهبود تأمین آب و برق، حمل و نقل عمومی، خدمات بهداشتی و بهداشتی و سایر زیرساخت‌های عمومی است.
	برجسته سازی مکان	وجود سبز فضاها و استفاده از پارکینگ های جدید
	ایجاد ساختار های کهن	فضاهای با ارزش تاریخی مانند بازارهای قدیمی، میدان‌ها و کوچه‌های سنتی باید در طراحی شهری محافظت شوند. حفظ اصالت و ارزش‌های فرهنگی این فضاها از جمله معماری محیطی، نمادها و هویت منحصر به فرد، به ایجاد ساختارهای کهن در شهر کمک می‌کند.
	کشف مجدد اجتماع محلی	با برگزاری رویداد های محلی همچون جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها، کنسرت‌ها، نمایش‌ها و مراسم محلی می توان فرصت های کشف اجتماع محلی را ایجاد کرد
	حمل و نقل و ارتباطات	وجود انواع فعالیت های فرهنگی و انواع طبقات درآمدی در این بخش
ارزش اقتصادی	ایجاد ارزش افزوده	وجود جذب نیروهای بازار به فرصت های توسعه شهری و تزریق سرمایه به مراکز شهری
	حضور در عرصه های رقابت	وجود حضور سنگاپور به عنوان شهر پاکیزه و مدرن در انواع عرصه های رقابت
ایجاد اقتصاد فرهنگی	تنوع فرهنگی	وجود جذب مردم به شهرها و به ویژه مراکز شهرها که ترکیب اجتماعی متنوعی را در خود جای می دهد.
	سرزندگی فرهنگی	ارائه فرصت‌های آموزش و یادگیری در زمینه‌های مختلف فرهنگی، از جمله زبان‌های خارجی، رقص، موسیقی، هنرهای دستی و آشپزی می‌تواند به ایجاد سرزندگی فرهنگی کمک کند. ایجاد مراکز آموزش و ترویج فرهنگ می‌تواند به افراد امکان دسترسی به این فرصت‌ها را بدهد.
	آموزش و پرورش هنر و فرهنگ	استفاده از فناوری و آموزش آنلاین می‌تواند به ایجاد فرصت‌های آموزشی هنر و فرهنگ در شهر کمک کند. ایجاد پلتفرم‌های آموزش آنلاین، وبینارها، دوره‌های آموزشی آنلاین و پادکست‌ها، افراد را قادر می‌سازد تا به منابع آموزشی هنر و فرهنگ دسترسی پیدا کنند و مهارت‌های خود را بهبود بخشند.
	افزایش مصرف فرهنگی	وجود فرصت های بهینه در محدوده طبقه خلاق در محدوده شکل گرفته است.
	شکل گیری طبقه خلاق	ایجاد فضاهایی که امکان بروز خلاقیت و همکاری را فراهم می‌کنند، از جمله اولین قدم‌ها در شکل‌گیری طبقه خلاق است. این فضاها می‌توانند شامل کارگاه‌ها، استودیوها، کارخانه‌های بازسازی و فضاهای کار اشتراکی باشند. همچنین، فضاهای عمومی مانند پارک‌ها، میدان‌ها و مراکز فرهنگی نیز می‌توانند به فعالیت‌های خلاقانه و همکاری اجتماعی کمک کنند.

۴) تایوان، تایپه، بازار (ximen)

این بازار اولین بار در سال ۱۸۹۶ توسط دولت ژاپن ساخته شد. به عنوان اولین بازار عمومی در زمان مستعمره ژاپن جزئی از مرفه ترین مکان های تایپه بوده است که در سال ۱۹۸۰ تجارت در آن کاهش یافت. این بازار شامل ساختمانی ۸ ضلعی و ساختمانی صلیبی شکل و مغازه های دربرگیرنده اش می باشد. طی فرایند بازسازی شهری در سال ۱۹۸۰ بیشتر مغازه های آن بسته شده و محیط در شرایط نامساعدی قرار داشت. در طی دهه های مختلف تغییراتی در این بازار انجام گردیده است. این بازار به عنوان اصلی ترین بخش منطقه (HsiMenTing) در انتهای آن قرار گرفته است. این منطقه جز شلوغ ترین بخش های شهر بوده است که هم اکنون نیز دومین منطقه تجاری بزرگ شهر تایپه محسوب میشود. در این بخش با ایجاد برنامه ریزی سیستم Community planner و در نظر گرفتن بودجه مناسب توسط TCG، کاتالیزوری برای تشویق جوامع محلی برای ایجاد برنامه های بهبود محیط با جذب ساکنین خلاق و ایجاد همسایگی بدون پیشینه در نظر گرفته شده است که سبب افزایش مصرف فرهنگی شده و با وجود ویژگی های معماری تاریخی (استعماری ژاپن) از موارد جذب گردشگران به این منطقه می باشد.

همچنین استفاده از قانون حقوق توسعه منطقه برای حفاظت از زمین و ساختمان ها در جهت حفظ سبک ساختمان تاریخی توسط دولت که اجازه میدهد تا تراکم توسعه افزایش یابد. (Tan, 2006) و با قانون وضع شده توسط TCG حدود دوسوم از مالکان زمین اسناد توافق نامه ای امضا کردند که بر این اساس URB تصمیم میگرفت تا چه اندازه از مساحت طبقه اضافی زمین به مالک و چقدر آن براساس ماده ۲۷ به سازنده تعلق میگیرد. طبق مطالعات مشارکت مردمی در این طرح به دلیل شرکت نکردن ساکنان در طرح وجود نداشته است با این حال ساکنین به دلیل نداشتن اطلاعات کافی از فرایند بازآفرینی از شرکت در آن خودداری کرده و لکن از این بازسازی رضایت داشته اند. برای حل این مسئله از تلفیق و مشارکت بخش خصوصی و عمومی استفاده گردیده است (Wu, 1994). این مشارکت شامل دو نوع همکاری (PROMOTION) و القا (INDUCEMENT) میباشد که سبب کشف اجتماع محلی و افزایش ارتباطات شده است.

شکل ۵ نقشه های ساختاری محدوده بازار هیسمن تایپه

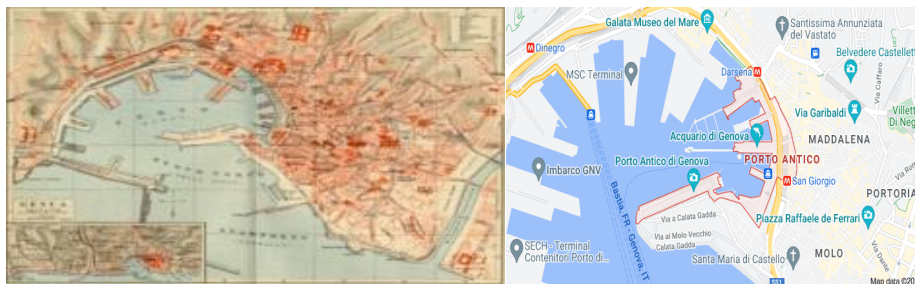
جدول ۵- جدول تطبیقی توصیفی پروژه تایوان، تایپه، بازار HsiMen

متغیرهای بازآفرینی	زیر متغیرهای بازآفرینی	پروژه تایوان، تایپه، بازار HsiMen
فعالیت های اقتصادی	ایجاد نواحی نوآور	ایجاد شبکه ارتباطی موثر بین مشتریان و همکاران بین کارآفرینان استارتاپ ها
درون بافت تاریخی	اشتغال زایی درونزا	وجود روند ایجاد موارد تشویقی توسط دولت مرکزی به ویژه معافیت های مالیاتی ارائه گردیده است
صنایع خلاق فرهنگی	ایجاد اشتغال شبانه	وجود امتیاز نزدیکی به مترو عامل موثر در ایجاد اشتغال شبانه در این بخش می باشد.
	حضور هنر در محیط	وجود red theater در محدوده
	ایجاد جداره های فرهنگی	وجود مغازه های متحرک
برندسازی	گردشگری خلاق	وجود ویژگی های معماری تاریخی (استعماری ژاپن) از موارد جذب گردشگران به این منطقه می باشد.
	توجه به نقش فرهنگ	وجود توسعه بازار ZhongHua اجرا شده و در مرحله بعدی به پیاده سازی نوسازی در بخش های قدیمی تر و در نهایت به توسعه بخش خصوصی شرکت ها و سرمایه گذاری در آن توجه شده است.
	استفاده از ارزش های تاریخی	توسعه گردشگری فرهنگی بر مبنای ارزش های تاریخی شهر، می تواند به جذب گردشگران و ایجاد فرصت های اقتصادی کمک کند. برنامه ریزی مناسب برای توسعه مسیرهای گردشگری فرهنگی، ارائه تجربه های مرتبط با تاریخ و فرهنگ محلی، و برگزاری تورها و رویدادهای فرهنگی می تواند جذابیت گردشگری را افزایش دهد.
	بازتولید خاطرات جمعی	ایجاد موزهها، مراکز فرهنگی و مکان های عمومی برای نمایش و حفظ تاریخ و هویت شهر از دیگر اقداماتی است که در نظر گرفته می شود. این مکان ها می توانند شامل موزه های تاریخی، نمایشگاهها، کتابخانهها و تئاترها باشند.
ایجاد یا تغییر کاربری	ایجاد کاربری متناسب با نیازهای معاصر	وجود چشم انداز فضای طبقه اضافی (Chang, Y.C., 2001; Wu, C.W., 2001; Su, Y.W., 2000) که با در اولویت قرار دادن دولت در استفاده از فضای اضافی از طریق جذب سرمایه گذاری خصوصی با شرط کنترل انجام گردید تا کیفیت فضای شهری کاهش نیابد.
	پرهیز از ایجاد کاربری تک عملکردی	ایجاد ساختمان هایی که علاوه بر فضاهای آموزشی مانند دانشگاهها و مدارس، فضاهای فرهنگی نیز در آن ها قرار دارند. به عنوان مثال، یک ساختمان دانشگاه می تواند شامل کلاس ها، آزمایشگاهها، کتابخانه، سالن های کنفرانس و نمایشگاهها باشد.
سرمایه گذاری اقتصادی	نوسازی محلات تاریخی	وجود تنها موارد مطرح شده در این بخش مربوط به موارد نوسازی آثار، پس از زلزله تعریف شده بود.
	برجسته سازی مکان	برگزاری نمایشگاهها و ایجاد موزهها در مناطق تاریخی می تواند به برجسته سازی مکانها کمک کند. این نمایشگاهها و موزهها می توانند تاریخ، فرهنگ و هنر محله را به نمایش بگذارند و تعامل و آموزش بازدیدکنندگان را تقویت کنند.
	ایجاد ساختارهای کهن	برای ایجاد ساختارهای کهن در طراحی شهری، همکاری با متخصصان معماری، تاریخ شناسان و اهالی شهر بسیار مهم است. شناخت دقیق تاریخ و معماری شهر، نظرات و ایده های مردم و بهره گیری از تجربیات متخصصان، می تواند به طراحی و ایجاد ساختارهای کهن واقعی و متناسب با نیازهای شهر کمک کند.
	کشف مجدد اجتماع محلی	وجود مشارکات مردمی در این طرح به دلیل شرکت نکردن ساکنان در طرح وجود نداشته است با این حال ساکنین به دلیل نداشتن اطلاعات کافی از فرایند بازآفرینی از شرکت در آن خودداری کرده و لکن از این بازسازی رضایت داشته اند. برای حل این مسئله از تلفیق و مشارکت بخش خصوصی و عمومی استفاده گردیده است (Wu, 1994).
	حمل و نقل و ارتباطات	وجود استفاده از قانون حقوق توسعه منطقه برای حفاظت از زمین و ساختمان ها در جهت حفظ سبک ساختمان تاریخی توسط دولت که اجازه میدهد تا تراکم توسعه افزایش یابد. (Tan, 2006)
	ارزش اقتصادی	همچنین با قانون وضع شده توسط TCG حدود دوسوم از مالکان زمین اسناد توافق نامه ای امضا کردند که بر این اساس URB تصمیم میگرفت تا چه اندازه از مساحت طبقه اضافی زمین به مالک و چقدر آن براساس ماده ۲۷ به سازنده تعلق میگیرد.
	ایجاد ارزش افزوده	با توسعه صنعت گردشگری و جذب گردشگران به شهر می تواند ارزش افزوده بزرگی را به اقتصاد شهر این راهکارها منجر به ایجاد اشتغال، افزایش درآمد شهروندان، توسعه اقتصادی و ارتقای کیفیت زندگی در شهر می شوند. همچنین، در نظر داشته باشید که برای ایجاد ارزش افزوده در بازآفرینی شهری نیاز است به همکاری و هماهنگی بین دولت، بخش خصوصی، مردم و سایر سازمانها و نهادها.
	حضور در عرصه های رقابت	وجود تنوع فرهنگی در این بخش قبل مشاهده است.
ایجاد اقتصاد فرهنگی	تنوع فرهنگی	وجود تعداد فعالیت های شبانه روزی در این بخش و وجود تنوع در جنس و سن در تعداد افراد استفاده کننده از این محدوده میتواند به سرزندگی فرهنگی موجود اشاره کرد.
	سرزندگی فرهنگی	ایجاد فضاهای عمومی فرهنگی مانند موزهها، مراکز فرهنگی، فضاهای عمومی طراحی شده با الهام از فرهنگ محلی و مراکز جامعه محلی، می تواند به ایجاد سرزندگی فرهنگی کمک کند. این فضاها به عنوان نقاط تجمع و تعامل افراد با فرهنگها و آثار هنری مختلف عمل می کنند.

آموزش و پرورش هنر و فرهنگ	تشکیل گروه‌های هنری و فرهنگی در شهر می‌تواند به ایجاد فرصت‌های آموزشی هنر و فرهنگ کمک کند. این گروه‌ها می‌توانند در کارگاه‌ها، نمایشگاه‌ها، نمایش‌ها و فعالیت‌های هنری مشارکت کنند و افراد را به سمت آموزش و فعالیت‌های هنری و فرهنگی هدایت کنند.
افزایش مصرف فرهنگی	وجود برنامه ریزی سیستم community planner و در نظر گرفتن بودجه مناسب توسط TCG، کاتالیزوری برای تشویق جوامع محلی برای ایجاد برنامه‌های بهبود محیط با جذب ساکنین خلاق و ایجاد همسایگی بدون پیشینه در نظر گرفته شده است.
شکل‌گیری طبقه خلاق	ایجاد برنامه‌های آموزشی و پژوهشی در حوزه‌های خلاقیت و نوآوری می‌تواند به توسعه طبقه خلاق در شهر کمک کند. این برنامه‌ها می‌توانند شامل دوره‌های آموزشی، کارگاه‌ها، سمینارها، کنفرانس‌ها و استادبوهای راهنمایی باشند. همچنین، تشویق به پژوهش و نوآوری در صنایع خلاق نیز می‌تواند نقش مهمی در رشد طبقه خلاق داشته باشد.

۵) پورتو آنتیکو، جنوا، ایتالیا:

شهر جنوا در شمال ایتالیا در منطقه لیگوریا قرار دارد. این شهر که مرکز منطقه‌ای واقع بر روی خلیجی طبیعی است، بر روی نوار باریک زمینی به عرض ۹ کیلومتر و طول ۲۲ کیلومتر بین دریا و کوه ساخته شده است که این شهر را می‌توان به سه قسمت مرکزی و غربی تقسیم کرد. و قسمت شرقی میراث فرهنگی و تاریخی، فعالیت‌های مهم خدماتی و ادارات دولتی در بخش میانی متمرکز است، در حالی که بخش غربی محل فعالیت‌های صنعتی و بخش شرقی بیشتر مسکونی است. قرار گرفتن شهر بین دریا و کوه، گسترش شهر را در مرحله رشد توسعه شهری محدود می‌کند. برداشتن موانع قدیمی، بازسازی و پیاده‌روی پورتو آنتیکو، و احیای یک سری ساختمان‌های باستانی که سنترو استریکو را با شریان زندگی سنتی شهر (دریای مدیترانه) وصل می‌کند. از زمان تغییر زمین به یک فضای عمومی مهم تبدیل شده‌اند. همچنین با حذف موانع قدیمی، نوسازی و پیاده‌مدار کردن و سرزندگی بخشیدن به مجموعه‌ای از ساختمان‌های باستانی که سنترو استریکو را با شریان حیاتی سنتی شهر (دریای مدیترانه) متصل کرده است که این سبب نوسازی بافت محدود شده است.

شکل ۶ نقشه‌های ساختاری محدوده پورتو آنتیکو جنوا ایتالیا

جدول ۶- جدول تطبیقی توصیفی پروژه پورتو آنتیکو جنوا ایتالیا

متغیرهای بازآفرینی	زیر متغیرهای بازآفرینی	پروژه پورتو آنتیکو جنوا ایتالیا
فعالیت‌های اقتصادی	ایجاد نواحی نوآور	ارائه مشاوره توسط کارشناسان برتر و تجربه کار در صنعت استارت‌آپ‌ها
درون بافت تاریخی	اشتغال زایی درونزا	وجود روند ایجاد مشاغل کوچک و صنایع دستی
صنایع خلاق فرهنگی	ایجاد اشتغال شبانه	وجود توضیح مناسب فضاهای شبانه همراه با خدمات مناسب در عین وجود امنیت در محدوده
	حضور هنر در محیط	وجود هنر در شهر های کشور ایتالیا از مهم ترین بخش های آثار تاریخی و عناصر شکل دهنده ی شهر ها می باشد
	ایجاد جداره های فرهنگی	سیستم آموزشی باید به شکلی طراحی شود که به ارتقای آگاهی از فرهنگ و هنرهای مختلف بپردازد. برگزاری کارگاه‌ها، نمایشگاه‌ها و همایش‌های فرهنگی نیز می‌تواند به افزایش آگاهی و دسترسی عموم به فرهنگ کمک کند.
برندسازی	گردشگری خلاق	وجود مجموعه‌ای پروژه‌های معمار رنزو پیانو از دلایل جذب گردشگر به این منطقه است.
	توجه به نقش فرهنگ	وجود توجه به آثار تاریخی موجود در شهر های ایتالیا میتوان جداره های فرهنگی و تاریخی را در بافت های آن مشاهده کرد
	استفاده از ارزش های تاریخی	وجود بناهای تاریخی بازسازی گردیده و حفظ شده اند.
	بازتولید خاطرات جمعی	وجود رستوران‌ها، کافه‌ها، سینماها و باغ‌های عمومی
ایجاد یا تغییر کاربری	ایجاد کاربری متناسب با نیازهای معاصر	وجود بازسازی اسکله پونته پارودی (۲۰۱۰) و اتصال مجدد شهر از طریق آن
	پرهیز از ایجاد کاربری تک عملکردی	ایجاد ساختمان‌هایی که فضاهای اجتماعی و سلامتی را در بر می‌گیرند. به عنوان مثال، یک ساختمان می‌تواند شامل مراکز ورزشی، استخرها، مراکز بهداشتی و بیمارستان‌ها و مراکز درمانی باشد.

سرمایه گذاری اقتصادی	نوسازی محلات تاریخی	وجود شرایط حذف موانع قدیمی، نوسازی و پیاده مدار کردن و سرزندگی بخشیدن به مجموعه ای از ساختمان های باستانی که سنتر استریکو را با شریان حیاتی سنتی شهر(دریای مدیترانه) متصل کرده است.
	برجسته سازی مکان	وجود سبز فضاها و استفاده از پارکینگ های جدید
	ایجاد ساختار های کهن	وجود ساخت Magazzini del Cotone و بازسازی Millo
	کشف مجدد اجتماع محلی	وجود انتقال دانشکده معماری به Stradone Sant'Agostino
	حمل و نقل و ارتباطات	وجود انواع فعالیت های فرهنگی و انواع طبقات درآمدی در این بخش
ارزش اقتصادی	ایجاد ارزش افزوده	وجود مشتغل خلاق از قابل توجه ترین ویژگی های این محدوده بوده و به حفظ فضاهای خلاقانه و تاریخی در این بخش توجه فراوانی گردیده.
	حضور در عرصه های رقابت	برای حضور قوی در عرصه طراحی شهری، ایجاد یک تیم متخصص با تجربه و توانمندی های متنوع ضروری است. این تیم می تواند شامل معماران، مهندسان شهرسازی، متخصصان محیط زیست، اقتصاددانان و متخصصان دیگر مرتبط با طراحی و توسعه شهری باشد. تیم باید قادر باشد به طور یکپارچه و هماهنگ در طراحی و اجرای پروژه های شهری عمل کند.
ایجاد اقتصاد فرهنگی	تنوع فرهنگی	وجود توجه به سرزندگی فرهنگی توجه شده است.
	سرزندگی فرهنگی	وجود دانشکده Stradone Sant'Agostino در محدوده
	آموزش و پرورش هنر و فرهنگ	وجود توجه به رویداد های جشن Columbus celebrations
	افزایش مصرف فرهنگی	وجود فرصت های بهینه در محدوده طبقه خلاق در محدوده شکل گرفته است.
	شکل گیری طبقه خلاق	ایجاد بسترهای حمایتی برای کارآفرینان و شرکت های نوپا می تواند به توسعه طبقه خلاق در یک شهر کمک کند. ارائه تسهیلات مالی، فضاهای کار اشتراکی، برنامه های راهنمایی و مشاوره، حمایت از ایده های نوآورانه و فرصت های بازاریابی می توانند از جمله اقداماتی باشند که به رشد و توسعه کارآفرینان خلاق کمک می کنند.

۶) شبکه کلونی ودینگ، برلین آلمان:

شبکه کلونی ودینگ در سال ۲۰۰۱ توسط یک سازمان مدیریت محلی و یک معاملات املاک بزرگ توسعه پیدا کرد. این شبکه در یکی از محلات منحصراً به فرد برلین قرار داشته است. از ویژگی های این محدوده میتوان به اختلاط کاربری صنعتی و مسکونی و همچنین وجود تراکم بالای جمعیتی و تعداد بالای املاک خالی و متروکه اشاره کرد. در این شبکه محلی تلفیقی از هنرمندان مختلف و هنر های گوناگون وجود دارد نظیر هنرهای بصری، هنر های اجرایی، نمایشگاه ها، استدیو ها، بارها، کافه ها و رستوران های پیرامون این مراکز تشکیل شده است. هدف ویژه این شبکه در واقع تولید فضایی در محله است که استفاده کننده پیاده بتواند به طور ناخود آگاه از یک بستر هنری به بستری دیگر در حرکت باشد و خلاقیت وی با درک و تصور محیط در عمل به روش فراگیر و تاثیر گذار در توسعه محلی و برنامه ریزی محلی تحریک گردد. "آرت واک" در عمل به روش فراگیر و تاثیر گذار در توسعه محلی و برنامه ریزی شهری در شهر های مختلف جهان تبدیل گردیده است. بیشتر فعالیت های هنری مرتبط با ایده شهر خلاق معمولاً در برلین در فضاهای موقتی مانند ساختمان های خالی و متروکه با اجاره بسیار کم و نزدیک به صفر انجام می شود. و فعالیت هایی که یک شهر خلاق در تئوری فلوریدا به عنوان عاملی برای جذب فعالیت های فعلی و کلاس خلاق (رستوران های فضای باز، میزبانی اجرای موسیقی زنده، سرزندگی ۲۴ ساعته و غیره) معرفی می کند، معمولاً فقط در برلین یافت می شود. با وجود عدم حمایت دولت از کار و اقامت گروه های خلاق، هنوز مکان های کم درآمدی در برلین وجود دارد. حضور ساکنان و ساختمان های خالی و متروکه، هزینه های بالای مسکن، اشتغال و تحصیل و طبقه خلاق که راه حل های جایگزین با استفاده از هنر و فرهنگ برای مقابله با مشکلات سیاسی و اجتماعی ارائه می دهد. (Jacobs, 2011: 193).

شکل ۷ نقشه‌های ساختاری محدوده کلونی ودینگ برلین آلمان

جدول ۷- جدول تطبیقی توصیفی پروژه شبکه کلونی ودینگ، برلین، آلمان

متغیرهای بازآفرینی	زیر متغیرهای بازآفرینی	پروژه شبکه کلونی ودینگ، برلین، آلمان
فعالیت‌های اقتصادی	ایجاد نواحی نوآور	سرمایه‌گذاری در بخش پروژه‌های مشترک و توسعه خدمات و محصولات خدماتی
درون‌بافت تاریخی	اشتغال‌زایی درونزا	وجود اختلاط کاربری صنعتی مسکونی و تراکم بالای جمعیتی
صنایع خلاق فرهنگی	ایجاد اشتغال شبانه	توسعه خدمات امنیتی شبانه می‌تواند به ایجاد فرصت‌های شغلی در امنیت و نظم عمومی کمک کند. این شامل پلیس، نگهداری امنیتی، خدمات مراقبتی شبانه و سیستم‌های نظارتی است.
	حضور هنر در محیط	وجود هنرهای اجرایی، نمایشگاه‌ها، استودیو‌ها، تئاترها، بارها، کافه‌ها و رستوران‌ها
	ایجاد جداره‌های فرهنگی	وجود بستری هنری که پیاده می‌تواند ناخودآگاه از فضایی به فضای دیگر حرکت کند
برندسازی	گردشگری خلاق	وجود گردشگر در بخش‌های مختلف مربوطه در انواع ساعات شبانه روز
	توجه به نقش فرهنگ	وجود معماری منحصر به فرد و توجه به هنر و فرهنگ از موارد قابل توجه در این بخش می‌باشد.
	استفاده از ارزش‌های تاریخی	ایجاد موزه‌ها و مراکز تاریخی در شهر، به عنوان منابع آموزشی و جاذبه‌های گردشگری، می‌تواند نقش مهمی در بازآفرینی شهری داشته باشد. این موزه‌ها می‌توانند آثار تاریخی را نگهداری کنند، داستان‌های مرتبط با تاریخ شهر را روایت کنند و فضایی برای تبادل دانش و تجربه فراهم کنند.
	بازتولید خاطرات جمعی	وجود آرت واک در محدوده
ایجاد یا تغییر کاربری	ایجاد کاربری متناسب با نیازهای معاصر	وجود کاربری‌های خدماتی در خیابان‌های اطراف
	پرهیز از ایجاد کاربری تک‌عملکردی	ایجاد ساختمان‌هایی که در آن‌ها کاربری‌های متنوعی به صورت ترکیبی وجود دارد. به عنوان مثال، یک ساختمان ممکن است شامل فضاهای تجاری، اداری، مسکونی و تفریحی باشد. این ساختمان‌ها به منظور بهره‌برداری بهینه از فضا و ایجاد تنوع در استفاده‌ها طراحی می‌شوند.
سرمایه‌گذاری اقتصادی	نوسازی محلات تاریخی	برای موفقیت در نوسازی محلات تاریخی، آموزش و فرهنگ‌سازی در مورد ارزش تاریخی و فرهنگ‌محلات برای ساکنان و بازدیدکنندگان بسیار مهم است. باید تلاش کنید تا ارزش‌های تاریخی و فرهنگی محله را به جامعه محلی و بازدیدکنندگان آموزش داده شود.
	برجسته‌سازی مکان	وجود ساختمان‌های بلند اداری با فرم و جداره قابل توجه در محدوده
	ایجاد ساختارهای کهن	فضاهای با ارزش تاریخی مانند بازارهای قدیمی، میدان‌ها و کوچه‌های سنتی باید در طراحی شهری محافظت شوند. حفظ اصالت و ارزش‌های فرهنگی این فضاها از جمله معماری محیطی، نمادها و هویت منحصر به فرد، به ایجاد ساختارهای کهن در شهر کمک می‌کند.
	کشف مجدد اجتماع محلی	ایجاد نمایشگاه‌ها و فضاهای عمومی مناسب، فرصتی را برای نمایش و ارائه فرهنگ و هویت محلی فراهم می‌کند. این مکان‌ها می‌توانند به عنوان مرکزی برای نمایش صنایع دستی، هنرهای محلی، تاریخ و تمدن شهر و سایر جنبه‌های فرهنگی و اجتماعی مورد استفاده قرار گیرند.
	حمل و نقل و ارتباطات	استفاده از فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی در بازآفرینی شهری می‌تواند بهبود قابل توجهی در ارتباطات شهری ایجاد کند. ایجاد شبکه‌های اینترنتی عمومی (Wi-Fi) در مکان‌های عمومی، تسهیل دسترسی به اینترنت برای تمامی شهروندان را فراهم می‌کند. همچنین، پیاده‌سازی سامانه‌های هوشمند شهری مانند سیستم‌های اطلاع‌رسانی ترافیک، پارکینگ هوشمند و سیستم‌های مدیریت پسماند، به بهبود عملکرد شهر و ارتباطات درون شهری کمک می‌کند.
ارزش اقتصادی	ایجاد ارزش افزوده	با توسعه صنعت و کسب و کار در شهر، ارزش افزوده بسیار زیادی را ایجاد می‌کند. ایجاد محیط کسب و کار مناسب، پشتیبانی از شرکت‌های محلی و کوچک، تسهیل در ایجاد استارت‌آپ‌ها و فراهم کردن زمینه‌های سرمایه‌گذاری، از جمله راهکارهایی هستند که می‌توانند ارزش افزوده و اشتغال را در شهر ایجاد کنند. همچنین، حمایت از صنایع محلی و توسعه صنایع فناوری و پیشرفته نیز می‌تواند ارزش افزوده را افزایش دهد.
	حضور در عرصه‌های رقابت	ت وجود فاوت فرهنگی و مذهبی در این منطقه وجود ندارد.
ایجاد اقتصاد فرهنگی	تنوع فرهنگی	وجود سازمان‌های فرهنگی و خرده‌فرهنگ‌ها در محدوده
	سرزندگی فرهنگی	ترویج فرهنگ‌های محلی و فرهنگ‌های مهاجر در شهر، می‌تواند به سرزندگی فرهنگی کمک کند. حفظ و ترویج رسوم، آیین‌ها، غذاها و هنرهای محلی، همچنین ارائه فرصت‌هایی برای تعامل و آشنایی با فرهنگ مهاجران، می‌تواند به افزایش تنوع و سرزندگی فرهنگی در شهر کمک کند.
	آموزش و پرورش هنر و فرهنگ	برای ایجاد فرصت‌های آموزشی هنر و فرهنگ در شهر، می‌توانید از طریق حمایت مالی دولتی، بنیادها، سازمان‌های غیرانتفاعی و حمایت از پروژه‌های مردمی، منابع مالی را فراهم کنید. این منابع مالی می‌توانند برای تأمین هزینه‌های آموزشی، اجاره فضاهای آموزشی، تجهیزات و ابزارهای هنری و تبلیغات استفاده شوند.
	افزایش مصرف فرهنگی	وجود هنرمندان مختلف و هنرهای گوناگون نظیر هنرهای بصری باعث ایجاد طبقه خلاق گردیده.
	شکل‌گیری طبقه خلاق	شهرهایی که تنوع فرهنگی بالا دارند و فضاهایی برای برخورد و تبادل فرهنگی فراهم می‌کنند، زمینه‌های مناسبی برای شکل‌گیری طبقه خلاق فراهم می‌کنند. احیای میراث فرهنگی، حمایت از هنرمندان و هنرهای محلی، برگزاری رویدادها و جشنواره‌های فرهنگی و هنری و ایجاد فضاهای عمومی پراهمیت می‌تواند به توسعه طبقه خلاق در این شهرها کمک کند.

۷) پروژه فرهنگی جزیره سعدیات ابوظبی:

با وجود همه انتقادات و موفقیت‌ها که ترکیبی از بازآفرینی فرهنگ پایه است، بسیاری از شهرها به پروژه‌های فرهنگی مترقی خود ادامه می‌دهند. ابوظبی نمونه‌ای از چیزی است که پونزینی (۲۰۱۱) به عنوان پروژه توسعه برندسازی شهری چند وجهی توصیف می‌کند. توسعه جزیره سعدیات و بخش‌های فرهنگی آن نمونه بارز این امر است. این پروژه بخشی از

چشم انداز اقتصادی ابوظبی تا سال ۲۰۳۰ است که توسط شرکت سرمایه گذاری توسعه گردشگری تهیه شده است. این یک پروژه بلند مدت و واقع بینانه است. ابوظبی می خواهد ساختمانی با ثبات، متنوع و با ارزش اقتصادی بالا بسازد که بتواند تا سال ۲۰۳۰ وارد اقتصاد جهانی شده و در آن رقابت کند و در عین حال فرصتی برای افزایش ارزش افزوده برای ساکنان و شهروندان فراهم کند (توسعه گردشگری شرکت سرمایه گذاری، ۲۰۱۳). جزیره سعیدیات. توسعه شرکت نیز بخشی از این دیدگاه را نشان می دهد. در حالی که رویکرد موزه محور به برندسازی شهری بسیار شبیه به نمونه های دیگر است و می توان آن را مناسب دانست، برای منطقه فرهنگی ابوظبی به طور کلی بسیار جالب و عجیب است زیرا مساحت پروژه بسیار بزرگ است. خوب و جمعیت بسیار کم است (Elsheshtawy, 2012; 133) توسعه مکان های فرهنگی یک استراتژی مهم برای تنوع بخشیدن به منابع اقتصادی امارات است. به اقتصاد کمک می کند، میلیون ها گردشگر را جذب می کند، جمعیت را جذب می کند و آنها را از اقتصاد تک محصولی (نفتی) تا ۱۵ الی ۲۰ سال نجات می دهد. (Aspden, 2011)

شکل ۸ نقشه ساختاری محدوده کلونی و دینگ برلین آلمان

جدول ۸- جدول تطبیقی توصیفی پروژه فرهنگی جزیره سعیدیات ابوظبی

متغیرهای بازآفرینی	زیر متغیرهای بازآفرینی	پروژه فرهنگی جزیره سعیدیات ابوظبی
فعالیت های اقتصادی	ایجاد نواحی نوآور	ارائه منابع و خدمات مالی و فضای کاری و تسهیلات فنی و منابع انسانی در جهت رشد و توسعه کسب و کارها
درون بافت تاریخی	اشتغال زایی درونزا	تشویق کارآفرینان محلی با ارائه آموزش ها و برنامه های کارآفرینی به افراد محلی و تشویق آنها به راه اندازی کسب و کار محلی خود
صنایع خلاق فرهنگی	ایجاد اشتغال شبانه	ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در ساعات شب می تواند به ایجاد فرصت های شغلی شبانه در حوزه سلامت کمک کند. این شامل بیمارستان ها، مراکز پزشکی اورژانس، داروخانه های شبانه و خدمات پرستاری در خانه است.
	حضور هنر در محیط	وجود هنر های غربی در این پروژه به وفور یافت میشود.
	ایجاد جداره های فرهنگی	وجود جزیره شادی در فاصله ۵۰۰ متری از محدوده مداخله بخش های فرهنگی و تفریحی فراوانی را شامل میشود.
برندسازی	گردشگری خلاق	وجود توجه به اقتصاد تک محصولی (نفت) در امارات در این پروژه به تبدیل منطقه به نقطه جذب گردشگر توجه شده است.
	توجه به نقش فرهنگ	مشارکت جامعه محلی در طرح ها و رویدادهای فرهنگی و بازآفرینی شهری بسیار مهم است. جامعه محلی باید در فرآیند تصمیم گیری و برنامه ریزی مشارکت داشته باشد تا نیازها و آرزوهایشان را بیان کنند و به عنوان همکاران فعال در ایجاد یک شهر فرهنگی و پویا عمل کنند.
	استفاده از ارزش های تاریخی	برگزاری رویدادهای مرتبط با تاریخ و فرهنگ شهر، مانند جشنواره های تاریخی، نمایشگاه های موضوعی، نمایش های تاریخی و سایر فعالیت های مشابه، به جذب گردشگران و افزایش آگاهی از تاریخ و فرهنگ شهر کمک می کند.
	بازتولید خاطرات جمعی	وجود گنبد با شکوه موزه لوور نوول تداعی گر مساجد سنتی است، و ... با کمک فیلتر به طور شگرفی عبور نور را به سمت فضاهای زیرین ممکن می سازد
ایجاد یا تغییر کاربری	ایجاد کاربری متناسب با نیازهای معاصر	وجود طراحی گری از گوگنهایم بازتابی از معماری خلیج همراه با ترکیب و تلفیق اشکال مخروطی چشمگیر است که با پیچ و تاب مدرن بر روی بادگیرهای قدیمی این منطقه و وجود گالری های مخروطی شکل باعث توزیع و به جریان انداختن هوا از طریق فضاهای داخلی می شوند که آن ها را در گرمای تابستان خنک می سازند.
	پرهیز از ایجاد کاربری تک عملکردی	ایجاد ساختمان هایی که در آن ها کاربری های متنوعی به صورت ترکیبی وجود دارد. به عنوان مثال، یک ساختمان ممکن است شامل فضاهای تجاری، اداری، مسکونی و تفریحی باشد. این ساختمان ها به منظور بهره برداری بهینه از فضا و ایجاد تنوع در استفاده ها طراحی می شوند.
سرمایه گذاری اقتصادی	نوسازی محلات تاریخی	نوسازی محلات تاریخی ممکن است نیاز به منابع مالی زیادی داشته باشد. لذا برنامه ریزی مالی دقیق و تأمین منابع مالی مناسب برای این پروژه بسیار حائز اهمیت است. می توانید از منابع دولتی، سرمایه گذاری خصوصی، یا حتی برنامه های همکاری عمومی-خصوصی استفاده کرد
	برجسته سازی مکان	برجسته سازی آنها می تواند به ارتقاء شهر و محله مربوطه کمک کند. حفظ و بازسازی ساختمان های تاریخی به صورت دقیق و با رعایت نکات معماری و تاریخی، به عنوان نمادهای برجسته شهری می تواند مورد توجه قرار بگیرد.

ایجاد ساختارهای کهن	وجود هنر بومی و محلی در این پروژه
کشف مجدد اجتماع محلی	وجود موزه ملی زاید بیانگر داستانی در مورد اتحاد و همبستگی اتحادیه متحده ی عربی است که توسط نورمن فاستر توسط تاداندو طراحی شده است. اثر دیگری بنام موزه ی ماریتیم که مرکز هنرهای عالی است که طراحی آن توسط زها حدید صورت گرفته است.
حمل و نقل و ارتباطات	وجود ساخت بناهای پایدار، متنوع و دارای ارزش اقتصادی بالا که در آن احتمال رقابت برای ساکنان و شهروندان وجود دارد.
ایجاد ارزش افزوده	وجود توسعه مناطق فرهنگی که در سایت پروژه بزرگ دارای موقعیت اقتصادی بسیار خوب و جمعیت کم است.
ارزش اقتصادی	حضور در عرصه های رقابت
	برقراری ارتباطات موثر و شبکه‌سازی با سایر حوزه‌ها و نهادهای مرتبط با طراحی شهری اهمیت زیادی دارد. این شامل همکاری با دولت، سازمان‌های محلی، دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی، مردم و جوامع محلی است.
ایجاد اقتصاد فرهنگی	تنوع فرهنگی
	وجود جاذبه های اوقات فراغت ، مانند باشگاه ساحلی مونت کارلو و باشگاه ساحلی گلف و نیز هتل ها و رستوران های بسیار مجلل
	سرزندگی فرهنگی
	ارتقای تعاملات میان فرهنگی و فرهنگ‌های مختلف در شهر می‌تواند به سرزندگی فرهنگی کمک کند. برگزاری گروه‌های تعاملی میان فرهنگی، تشکیل جلسات تبادل نظر، بحث و گفتگو با موضوعات فرهنگی و مذهبی، و ایجاد فضاهایی برای تعاملات روزمره میان افراد با فرهنگ‌های مختلف، از راهکارهایی هستند که می‌توانند به ایجاد سرزندگی فرهنگی در شهر کمک کنند.
	آموزش و پرورش هنر و فرهنگ
	وجود موزه گوگنهایم و لوور که به ترتیب توسط فرانک گری و ژان نوتل طراحی شده است
	افزایش مصرف فرهنگی
	وجود معماری خارق العاده آن ابزاری برای جلب توجه جهانیان و معرفی ابوظبی به آنها میباشد
	شکل گیری طبقه خلاق
	تکنولوژی‌های نوین و فناوری‌های پیشرفته می‌توانند بستری مناسب برای شکل‌گیری طبقه خلاق در یک شهر فراهم کنند. ایجاد اینفراسترکچرهای شهری مبتنی بر اینترنت اشیا (IoT)، شبکه‌های بی‌سیم، پلتفرم‌های داده باز و ابزارهای دیجیتال می‌تواند به خلاقیت و نوآوری در صنایع خلاق کمک کند.

۸) پروژه حصار تاریخی ارزروم:

شهر ارزروم، که در ترکیه واقع شده است، یکی از شهرهای با تاریخچه طولانی و فرهنگ بزرگ در منطقه آناتولی است. در گذشته، ارزروم با نام "ارمیا" شناخته می‌شد و در دوران باستان یکی از شهرهای مهم و قدرتمند بود. حصار تاریخی ارزروم (یا دیوارهای ارزروم) یک سامانه دفاعی قدیمی است که از زمان امپراتوری روم تا دوره عثمانی وجود داشته است. این حصار شامل دیوارها، برج‌ها، دروازه‌ها و سیستم‌های دفاعی دیگری بود که برای محافظت از شهر در برابر حملات نظامی استفاده می‌شد. حصار ارزروم به عنوان یکی از بزرگ‌ترین و قدیمی‌ترین سامانه‌های دفاعی در جهان شناخته می‌شود. طول کلی این حصار حدود ۵ کیلومتر و ارتفاع برج‌ها به ۵۵ متر می‌رسد. بعضی از برج‌ها به طور مستقل در سطح شهر قرار گرفته‌اند و برخی دیگر به صورت زوج‌های متقابل در دروازه‌ها قرار دارند. تاریخچه آن به قرون وسطی بازمی‌گردد، ولی طولانی‌ترین دوره ساخت و توسعه آن در دوره عثمانی بوده است. در طول تاریخ، حصار ارزروم چندین بار توسعه یافت و تغییراتی را تجربه کرد، به ویژه در زمان سلطنت عثمانی. امروزه، حصار تاریخی ارزروم به عنوان یکی از جاذبه‌های توریستی مهم شهر شناخته می‌شود. بازدیدکنندگان می‌توانند از برج‌ها و دیوارهای قدیمی صعود کرده و از مناظر دیدنی شهر لذت ببرند. همچنین در طول حصار، موزه‌ها، بازارها و رستوران‌هایی نیز وجود دارد که به تاریخ و فرهنگ این منطقه پرداخته و خدمات گردشگری ارائه می‌دهند. بطور کلی، حصار تاریخی ارزروم شامل عناصر مختلفی است که در طول تاریخ ساخته شده‌اند همچون:

- دیوارها: حصار ارزروم دارای دیوارهای سنگی با ضخامت و ارتفاع قابل توجهی است. این دیوارها برای محافظت از شهر در برابر حملات نظامی و تسهیلات دفاعی استفاده می‌شدند.
- برج‌ها: در طول حصار، برج‌هایی وجود دارد که به عنوان پله‌های نظامی برای نگهبانی و نظارت بر منطقه استفاده می‌شدند. برج‌ها ارتفاع قابل توجهی داشته واز آن‌ها می‌توان به منظره‌های بسیار زیبا از شهر و اطراف آن دسترسی داشت.
- دروازه‌ها: در طول حصار ارزروم، دروازه‌های مختلفی وجود دارد. این دروازه‌ها معمولاً با برج‌ها همراه بوده و به عنوان نقاط ورود و خروج از شهر به‌کار می‌رفتند. هر دروازه معمولاً دارای ساختاری زیبا و معماری خاصی بوده است.
- سیستم‌های دفاعی: حصار ارزروم دارای سیستم‌های دفاعی متنوعی بوده است که شامل چاله‌ها، مناطق مسکونی، پله‌ها و سنگ برای پرتاب سنگ و سایر ابزارهای دفاعی بوده‌اند.
- موزه‌ها: در طول حصار ارزروم، موزه‌هایی وجود دارد که به بازدیدکنندگان فرصت می‌دهد با تاریخ، فرهنگ و هنر این منطقه آشنا شوند. موزه آرامگاه ارزروم که در برج آرامگاه قرار دارد و شامل مجسمه‌ها، نقوش و آثار باستانی است.

- بازارها: در حصار ارزروم، بازارهایی وجود دارد که به عنوان مراکز تجارت و خرید محلی شهر شناخته می‌شوند. این بازارها شامل فروشگاه‌های سنتی، کارگاه‌های صنایع دستی و فروشگاه‌های محصولات محلی مانند قلیان، سفال و سوغاتی‌های دیگر هستند.
  - معابر تاریخی: در طول حصار ارزروم، معابر تاریخی وجود دارد که به عنوان مسیرهای پیاده‌روی و گردشگری استفاده می‌شوند. این معابر معمولاً دارای کوچه‌های باریک، خیابان‌های سنگ‌پاش و مناظر شهری زیبایی هستند که تجربهٔ فرهنگ و زندگی محلی را به بازدیدکنندگان ارائه می‌دهند.
  - رستوران‌ها و کافه‌ها: در طول حصار ارزروم، رستوران‌ها و کافه‌هایی وجود دارند که به تجربهٔ غذاها و نوشیدنی‌های محلی می‌پردازند. این مکان‌ها معمولاً دارای طراحی داخلی متناسب با فرهنگ و معماری منطقه هستند و فضایی گرم و دوستانه را فراهم می‌کنند.
  - کاخ‌ها و آرامگاه‌ها: در طول حصار ارزروم، کاخ‌های تاریخی و آرامگاه‌های مهمی وجود دارند. به عنوان مثال، کاخ توپ‌کاپی، کاخ الوندو، کاخ اسپاس و آرامگاه ارزروم که مقبره‌ای برای امپراطوران بیزانسی است.
  - کلیساها و مساجد: حصار ارزروم شامل کلیساها، مساجد و معابد مهمی است که نمایانگر تاریخ و تنوع فرهنگی منطقه هستند. برخی از مهمترین کلیساها شامل کلیسای آیا سوفیا و کلیسای چیلورگو است. همچنین، مساجدی مانند مسجد ارزروم وجود دارند.
  - باغ‌ها و پارک‌ها: حصار ارزروم دارای باغ‌ها و پارک‌های زیبایی است که به عنوان مکان‌های تفریحی و استراحتی برای بازدیدکنندگان بهره‌برداری می‌شوند. این باغ‌ها و پارک‌ها شامل باغ قاپی، باغ بیردیوار و پارک ارزروم هستند.
  - نمایشگاه‌ها: در طول حصار ارزروم، موزه‌ها و نمایشگاه‌هایی وجود دارد که به نمایش آثار باستانی، هنر محلی و تاریخ منطقه می‌پردازند. برخی از موزه‌های مهم شامل موزه آرامگاه ارزروم، موزه صدا و سیما و موزه هنر معاصر ارزروم است.
- این تنها چند نمونه از ساختارهای مهمی هستند که در حصار تاریخی ارزروم وجود دارند. حصار ارزروم به عنوان یک میراث جهانی توسط سازمان ملل متحد نیز شناخته شده است و جذب گردشگران بسیاری را به خود اختصاص می‌دهد. بازآفرینی حصار ارزروم یکی از پروژه‌های مهم در حوزه حفاظت و ترمیم میراث فرهنگی است. این پروژه به منظور حفظ و بازآفرینی حصار تاریخی ارزروم با هدف حفظ و نگهداری از ساختارهای تاریخی و ارزش‌های فرهنگی منطقه آغاز شده است. در طول تاریخ، حصار ارزروم به دلایل مختلفی از جمله زلزله‌ها، جنگ‌ها و فرسودگی طبیعی آسیب دیده است. بنابراین، بازآفرینی حصار ارزروم به منظور بازسازی و ترمیم بخش‌های خراب شده و حفظ اصالت و جذابیت تاریخی آن انجام می‌شود. از جمله فعالیت‌هایی که در بازآفرینی حصار ارزروم ممکن است انجام شود، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: بازسازی سازه‌های خراب شده: سازه‌ها و بخش‌های خراب شده حصار تاریخی ارزروم با استفاده از روش‌ها و مصالح سنتی، بازسازی و ترمیم می‌شوند. این فرآیند شامل بازیابی ساختارهای قدیمی، تعمیر و تقویت بناها و بازسازی المان‌های معماری منحصر به فرد است. حفظ و ترمیم فضای سبز: در حصار ارزروم، فضاهای سبز و باغ‌ها نقش مهمی در زیبایی و جذابیت منطقه ایفا می‌کنند. هدف اصلی این پروژه، حفظ و نگهداری از ساختارهای تاریخی حصار ارزروم و بازآفرینی بخش‌هایی که به دلیل زمان و عوامل طبیعی و انسانی آسیب دیده‌اند، می‌باشد. این پروژه به منظور حفظ ارزش‌های فرهنگی و تاریخی، جذابیت گردشگری و توسعه پایدار منطقه ارزروم انجام می‌شود.

شکل ۹ نقشه حصار تاریخی شهر ارزروم

جدول ۹- جدول تطبیقی توصیفی پروژه حصار ارزروم ترکیه

متغیرهای بازآفرینی	زیر متغیرهای بازآفرینی	پروژه حصار ارزروم ترکیه
فعالیت‌های اقتصادی درون بافت تاریخی	ایجاد نواحی نوآور اشتغال زایی درونزا	ایجاد روابط و شرکت سازی و رویداد ها و کنفرانس های مربوط به بازآفرینی حصار تاریخی وجود انواع هتل ها و مراکز خرید برای جذب گردشگر
صنایع خلاق فرهنگی	ایجاد اشتغال شبانه	وجود توجه به کاربری های ۲۴ ساعته در بخش هایی از محدوده
	حضور هنر در محیط	ایجاد سیاست‌ها و برنامه‌های حمایتی از هنر و فرهنگ در سطح شهر، می‌تواند به توسعه هنر به صورت فعال کمک کند. این شامل اعطای گزنت‌ها و بورس‌های هنری، استقرار بودجه‌های مخصوص هنر و تسهیلات و مکان‌های فرهنگی است.
برندسازی	ایجاد جداره های فرهنگی گردشگری خلاق	وجود نمایش آثار باستانی، هنر محلی و تاریخ منطقه می‌پردازند. برخی از موزه‌های مهم شامل موزه آرامگاه ارزروم، موزه صدا و سیما و موزه هنر معاصر ارزروم است. وجود انواع آثار تاریخی موزه ها و جاذبه های گردشگری در بافت همچون مدرسه یاقوتیه و سه گنبد و غیره
	توجه به نقش فرهنگ	وجود مساجد و کلیسا ای متنوع تاریخی در حصار
	استفاده از ارزش های تاریخی	آموزش و آگاهی‌بخشی درباره تاریخ و ارزش‌های فرهنگی شهر می‌تواند به حفظ و تقویت ارتباط جامعه با تاریخ و فرهنگ محلی کمک کند. این آموزش و آگاهی‌بخشی می‌تواند از طریق مدارس، کارگاه‌ها، نشریات محلی و سایر وسایل ارتباطی انجام شود.
	بازتولید خاطرات جمعی	ایجاد موزه‌ها، مراکز فرهنگی و مکان‌های عمومی برای نمایش و حفظ تاریخ و هویت شهر از دیگر اقداماتی است که در نظر گرفته می‌شود. این مکان‌ها می‌توانند شامل موزه‌های تاریخی، نمایشگاه‌ها، کتابخانه‌ها و تئاترها باشند.
ایجاد یا تغییر کاربری	ایجاد کاربری متناسب با نیازهای معاصر پرهیز از ایجاد کاربری تک عملکردی	توسعه راه‌های پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری به منظور حمایت از سبک زندگی فعال و پایدار در شهرها مورد توجه قرار گرفته است. این راه‌ها امکان حرکت آسان و ایمن برای پیاده‌روها و دوچرخه‌سواران فراهم می‌کنند و به کاهش ترافیک و آلودگی هوا کمک می‌کنند. ایجاد ساختمان هایی که علاوه بر فضاهای آموزشی مانند دانشگاه‌ها و مدارس، فضاهای فرهنگی نیز در آن‌ها قرار دارند. به عنوان مثال، یک ساختمان دانشگاه می‌تواند شامل کلاس‌ها، آزمایشگاه‌ها، کتابخانه، سالن‌های کنفرانس و نمایشگاه‌ها باشد.
سرمایه‌گذاری اقتصادی	نوسازی محلات تاریخی برجسته سازی مکان	وجود باز آفرینی این حصار به نوسازی محلات توجه گردیده است برگزاری نمایشگاه‌ها و ایجاد موزه‌ها در مناطق تاریخی می‌تواند به برجسته‌سازی مکان‌ها کمک کند. این نمایشگاه‌ها و موزه‌ها می‌توانند تاریخ، فرهنگ و هنر محله را به نمایش بگذارند و تعامل و آموزش بازدیدکنندگان را تقویت کنند.
	ایجاد ساختار های کهن	در طراحی ساختارهای جدید، استفاده از عناصر معماری محلی و طرح‌های سنتی می‌تواند به ایجاد ساختارهای کهن و متناسب با محیط اطراف کمک کند. استفاده از جزئیات معماری محلی مانند نمادها، نقش‌بندی‌ها، مصالح سنتی و الگوهای طراحی قدیمی، به شهر زیبایی و هویتی خاص می‌بخشد.
	کشف مجدد اجتماع محلی	با برگزاری رویداد های محلی همچون جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها، کنسرت‌ها، نمایش‌ها و مراسم محلی می‌توان فرصت های کشف اجتماع محلی را ایجاد کرد
	حمل و نقل و ارتباطات	وجود توجه به الگوهای حمل و نقل بهینه و هوشمند شهری
ارزش اقتصادی	ایجاد ارزش افزوده	ارتقای سطح فناوری و نوآوری در بازآفرینی شهری به ایجاد ارزش افزوده بسیار زیادی منجر خواهد شد. ایجاد مراکز فناوری و شرکت‌های نوآور، ترویج استارت‌آپ‌ها و ایجاد ارتباط نزدیک بین دانشگاه‌ها، صنعت و دولت، می‌تواند به تولید و انتقال فناوری و ایجاد محصولات و خدمات نوآورانه کمک کند. این اقدامات باعث ایجاد شغل‌های پرارزش و افزایش تولیدی شهر می‌شوند.
	حضور در عرصه های رقابت	وجود حضور در عرصه های رقابتی تولیدات خدماتی همچون لباس و غیره
ایجاد اقتصاد فرهنگی	تنوع فرهنگی سرزندگی فرهنگی	وجود جذب مهاجر از طریق اخذ اقامت و دانشجویی ایجاد فضاهای عمومی فرهنگی مانند موزه‌ها، مراکز فرهنگی، فضاهای عمومی طراحی‌شده با الهام از فرهنگ محلی و مراکز جامعه محلی، می‌تواند به ایجاد سرزندگی فرهنگی کمک کند. این فضاها به عنوان نقاط تجمع و تعامل افراد با فرهنگ‌ها و آثار هنری مختلف عمل می‌کنند.
	آموزش و پرورش هنر و فرهنگ	استفاده از فناوری و آموزش آنلاین می‌تواند به ایجاد فرصت‌های آموزشی هنر و فرهنگ در شهر کمک کند. ایجاد پلتفرم‌های آموزش آنلاین، وبینارها، دوره‌های آموزشی آنلاین و یادکست‌ها، افراد را قادر می‌سازد تا به منابع آموزشی در زمینه‌های هنر و فرهنگ دسترسی پیدا کنند و مهارت‌های خود را بهبود بخشند.
	افزایش مصرف فرهنگی	وجود تولیدات فرهنگی و هنری در منطقه
	شکل‌گیری طبقه خلاق نیازمند ایجاد شبکه‌ها و روابط مناسب بین اعضای این طبقه است. ایجاد فرصت‌های شبکه‌سازی، جلسات اجتماعی، گروه‌های کاری، نشریات و رویدادهای مشترک می‌تواند به تقویت ارتباطات و همکاری‌های خلاقانه بین اعضای طبقه خلاق کمک کند.	

۹) پروژه بازآفرینی میدان پوتسدامر برلین:

از جمله تجارب ناموفق در زمینه بازآفرینی شهری می توان به پوتسدامر پالتز برلین اشاره کرد. این میدان قبل از بازسازی، به عنوان قلب تپنده برلین شناخته می شد. در سال ۱۹۱۱، طرح بازسازی این منطقه مورد توجه قرار گرفت و طرح پیشنهادی هیلمر و ساتلر برنده مسابقه شد. این طرح، با حفظ هویت تاریخی خیابان اصلی و با احداث ساختاری فشرده و بلوک های کوچک شهری، برنامه های شهری متنوعی را که شامل کار، اوقات فراغت و خانه های مسکونی بود، شامل می شد. اما عملکرد این فضاها انطباق کافی با پیش بینی ها نداشت. عواملی مانند طراحی ناشناخته و غیرملموس عناصر شهری، عدم پیوند با خیابان، آسمان و درختان، و همچنین استفاده بی رویه از شیشه، پلاستیک و سرامیک در نماها، باعث شدند که این طرح بازسازی و احیای مرکز تاریخی شهر، مطابق با نیازها و توقعات ساکنان نباشد. پوتسدامر پالتز در دوران جنگ جهانی به زندگی در رویا و خاطرات مردم ادامه داد، اما پس از بازسازی، به دست معماران، وابستگی به خاطرات گذشته را از دست داد. (جهانشاهی، ۱۳۸۱) در خصوص ایجاد ساختارهای کهن به جدایی بخش شرقی و غربی این میدان در زمان جدایی برلین و واحد شدن دوباره آن در ۱۹۹۰ بخشی از ساختار کهن پرداخته شده است. همچنین با حفظ هویت تاریخی خیابان اصلی و با احداث ساختاری فشرده و بلوک های کوچک شهری، برنامه های شهری متنوعی را که شامل کار، اوقات فراغت و خانه های مسکونی جهت حفظ ارزش های تاریخی ایجاد کرده اند. وجود موزه هنر برلین، موزه هنرهای معاصر، گالری ها و تئاتر های باله و اپرا سبب جذب هنرمندان و خلق مکانی برای نمایش هنر هنرمندان همچون نمایش های خیابانی و نقاشان شده است. به علاوه با وجود ساختمان های پایدار و هوشمند مجهز به سیستم های تولید انرژی تجدیدپذیر از جمله سلول های خورشیدی و فضای سبز در ایجاد نواحی نوآور پیش قدم شده است.

شکل ۱۰: نقشه های ساختاری میدان پوتسدامر برلین

جدول ۱۰- جدول تطبیقی توصیفی پروژه بازآفرینی شهری میدان پوتسدامر برلین

متغیرهای بازآفرینی	زیر متغیرهای بازآفرینی	پروژه بازآفرینی شهری میدان پوتسدامر برلین
فعالیت های اقتصادی	ایجاد نواحی نوآور	وجود ساختمان های پایدار و هوشمند مجهز به سیستم های تولید انرژی تجدیدپذیر از جمله سلول های خورشیدی و فضای سبز
درون بافت تاریخی	اشتغال زایی درونزا	وجود رستوران ها و کافه ها و فعالیت های خدماتی همچون تورگاید، خدمات ترجمه، استودیو ها و گالری ها
صنایع خلاق فرهنگی	ایجاد اشتغال شبانه	وجود فروشگاه های زنجیره ای شبانه روزی، نیاز به نگهداری و پرسنل خدماتی به فروشگاه ها و رستوران ها و کافه ها و شرکت های پیک و تحویل شبانه روزی
	حضور هنر در محیط	وجود موزه هنر برلین، موزه هنرهای معاصر، گالری ها و تئاتر های باله و اپرا
	ایجاد جداره های فرهنگی	وجود مکانی برای نمایش هنر هنرمندان همچون نمایش های خیابانی و نقاشان
برندسازی	گردشگری خلاق	وجود یک مرکز تجارت، فرهنگ، هنر با برج ها و مراکز خرید سینماها
	توجه به نقش فرهنگ	ایجاد فضاهای فرهنگی و هنری در شهر، مانند مراکز هنری، گالری ها، کتابخانه ها و مراکز فرهنگی، می تواند فضایی برای تبادل فرهنگی، آموزش و ترویج هنر فراهم کند. این فضاها می توانند به هنرمندان، نویسندگان و افراد علاقه مند فرصت همکاری و بروزرسانی دانش فرهنگی را بدهند.
	استفاده از ارزش های تاریخی	وجود حفظ هویت تاریخی خیابان اصلی و با احداث ساختاری فشرده و بلوک های کوچک شهری، برنامه های شهری متنوعی را که شامل کار، اوقات فراغت و خانه های مسکونی
	بازتولید خاطرات جمعی	برنامه ریزان شهری معمولاً تلاش می کنند تا هنر و فرهنگ را در شهر تشویق کنند. این شامل حمایت مالی و سازماندهی نمایشگاه ها، کنسرت ها، نمایش های تئاتری و سایر فعالیت های هنری می شود.

ایجاد یا تغییر کاربری	ایجاد کاربری متناسب با نیازهای معاصر	وجود کاربری های هوشمند و متنوع در این میدان
سرمایه گذاری اقتصادی	نوسازی محلات تاریخی	وجود روند استفاده به عنوان مرکز خرید، گردشگری، فعالیت های هنری، تفریح و سرگرمی و ملاقات های اجتماعی
ارزش اقتصادی	ایجاد ارزش افزوده	وجود توسعه اقتصادی، اشتغالزایی، توسعه فرهنگی و بهبود زیبایی شهر و فرصت های تعامل اجتماعی
ایجاد اقتصاد فرهنگی	تنوع فرهنگی	با توجه به ارث فرهنگی و تاریخی خود، گردد تا با حفظ جنبه‌های اصیل و همزیستی با محیط طبیعی، جذابیت زیادی را برای بازدیدکنندگان ایجاد کند.
آموزش و پرورش هنر و فرهنگ	سازندگی فرهنگی	ایجاد فضاها و محیط‌هایی برای ترویج هنر و ادبیات می‌تواند به سرزندگی فرهنگی در شهر کمک کند. ایجاد مراکز هنری، کتابخانه‌ها، گالری‌ها و فضاهای عمومی برای نمایش آثار هنری و ادبی، برگزاری کارگاه‌ها و سخنرانی‌ها با موضوعات فرهنگی، و حمایت از نویسندگان و هنرمندان محلی، از راهکارهایی هستند که می‌تواند سرزندگی فرهنگی را تقویت کنند.
افزایش مصرف فرهنگی	ترویج هنر و فرهنگ در مکان‌های عمومی شهر، می‌تواند به ایجاد فرصت‌های آموزشی هنر و فرهنگ کمک کند. اقداماتی مانند برگزاری نمایش‌های خیابانی، کنسرت‌ها، نمایشگاه‌ها و اجراهای هنری در فضاهای عمومی، افراد را به سمت فرهنگ و هنر جذب می‌کند و فرصت‌های آموزشی را فراهم می‌کند.	ترویج هنر و فرهنگ در مکان‌های عمومی شهر، می‌تواند به ایجاد فرصت‌های آموزشی هنر و فرهنگ کمک کند. اقداماتی مانند برگزاری نمایش‌های خیابانی، کنسرت‌ها، نمایشگاه‌ها و اجراهای هنری در فضاهای عمومی، افراد را به سمت فرهنگ و هنر جذب می‌کند و فرصت‌های آموزشی را فراهم می‌کند.
شکل گیری طبقه خلاق	افزایش مصرف فرهنگی	ارائه برنامه‌های متنوع و جذاب در حوزه‌های مختلف فرهنگی می‌تواند به جذب مخاطبان بیشتر کمک کند. این برنامه‌ها می‌توانند شامل نمایشگاه‌ها، سمینارها و کارگاه‌ها باشند. تنوع و کیفیت بالای برنامه‌ها می‌تواند به جذب علاقه‌مندان و افزایش روند مصرف فرهنگی کمک کند.
		ایجاد برنامه‌های آموزشی و پژوهشی در حوزه‌های خلاقیت و نوآوری می‌تواند به توسعه طبقه خلاق در شهر کمک کند. این برنامه‌ها می‌توانند شامل دوره‌های آموزشی، کارگاه‌ها، سمینارها، کنفرانس‌ها و استادیوهای راهنمایی باشند. همچنین، تشویق به پژوهش و نوآوری در صنایع خلاق نیز می‌تواند نقش مهمی در رشد طبقه خلاق داشته باشد.

۱۰) بازآفرینی پروژه سندای در اوساکای ژاپن

سندای یکی از شهرهای ژاپن و مرکز استان میاگی می‌باشد. این شهر بزرگ‌ترین شهر ناحیه توهوگو محسوب می‌شود. سندای جمعیتی بالغ بر یک میلیون نفر را در خود جای داده‌است و اولین شهر منتخب توسط حکم دولتی در ژاپن محسوب می‌گردد. این شهر در سال ۱۶۰۰ تأسیس شده‌است. شهر سندای در گذشته به منظور ارتقای توسعه شهری مشخص و مناسب، روی طراحی محیطی راحت و دلپذیر شهری مانند حفظ محیط طبیعی، ترویج سرسبزی و ایجاد منظر شهری زیبا کار می‌کرد. در این پروژه به بازسازی و حفاظت از بافت تاریخی سندای در اوساکای ژاپن پرداخته شده است. سندای قدیمی وارث یک تاریخ غنی است که نیاز به بازسازی و حفاظت دارد. مراحل فرایند بازسازی و حفاظت به شرح زیر می‌باشند: نخستین مرحله در این فرایند، شناخت و ثبت وضعیت کنونی ساختمان‌ها و سازه‌های بافت تاریخی است. سپس تحقیقات تاریخی و جمع‌آوری اطلاعاتی درباره خصوصیات این بافت انجام می‌شود. سپس برنامه‌ها و استراتژی‌های بازسازی و حفاظت تهیه می‌شوند. در این محدوده با استفاده روش‌های مانیتورینگ جهت پیشبینی خرابی‌ها در ایجاد نواحی نوآور استفاده شده است.

شکل ۱۱ نقشه های ساختاری پروژه سندای ژاپن

جدول ۱۱- جدول تطبیقی توصیفی پروژه بازآفرینی شهری اوساکای ژاپن

متغیرهای بازآفرینی	زیر متغیرهای بازآفرینی	پروژه بازآفرینی شهری اوساکای ژاپن
فعالیت های اقتصادی درون بافت تاریخی	ایجاد نواحی ناوار	وجود استفاده از روش های مانیوتورینگ جهت پیش بینی خرابی ها از جمله استفاده هایی است که می توان از فناوری های نوین داشت.
صنایع خلاق فرهنگی	اشتغال زایی درونزا	وجود روند ایجاد مکانی برای بازدید مردم و گردشگران منجر به افزایش فعالیت های اقتصادی می شود.
برندسازی	ایجاد اشتغال شبانه	توسعه حمل و نقل عمومی و خصوصی در ساعات شب می تواند به ایجاد فرصت های شغلی شبانه در بخش حمل و نقل کمک کند. توسعه خطوط اتوبوس و مترو در ساعات شب، ارائه خدمات تاکسی شبانه، خدمات اجاره خودرو و تاکسی آنلاین در شب، اشتغال زایی در این حوزه را ترویج می دهد.
	حضور هنر در محیط	ایجاد شبکه ها و انجمن های هنری در شهر، به تبادل اطلاعات، منابع و فرصت های هنری بین هنرمندان و علاقه مندان به هنر کمک می کند. این شبکه ها می توانند فضای برای برقراری ارتباط، همکاری و ارتقاء هنر را فراهم کنند.
	ایجاد جداره های فرهنگی	وجود امتیاز حفظ و ارتقای مناظر شهری و میراث فرهنگی می تواند به ایجاد اقتصاد فرهنگی بیانجامد.
	گردشگری خلاق	وجود سیستم نگهداری آثار هنری و تاریخی در مناطق بازسازی شده و جذب گردشگران برای دیدن آنها می تواند برندینگ را به دنبال داشته باشد.
	توجه به نقش فرهنگ	ترویج هنر و فرهنگ محلی می تواند هویت شهر را تقویت کند و جذابیت گردشگری را افزایش دهد. حمایت از هنرمندان محلی، برگزاری نمایشگاه ها، کنسرت ها، نمایش ها و سایر رویدادهای هنری، می تواند به توسعه فرهنگ شهر و جذب گردشگران کمک کند.
	استفاده از ارزش های تاریخی	حفظ و ترمیم ساختارهای تاریخی شهر، مانند ساختمان های تاریخی، بازارهای قدیمی، قصبه ها و آثار باستانی، از اهمیت بالایی برخوردار است. این اقدام به حفظ هویت و جذابیت شهر کمک می کند و باعث جذب گردشگران و توسعه اقتصادی محلی می شود.
	بازتولید خاطرات جمعی	ایجاد فضاهای عمومی مهم و منحصر به فرد که فرصت های بیشتری برای تعامل اجتماعی و بازتولید خاطرات فراهم کند نیز در نظر گرفته می شود. این می تواند شامل پارک ها، بلوارها، میدان ها و فضاهای عمومی باز باشد.
ایجاد یا تغییر کاربری	ایجاد کاربری متناسب با نیازهای معاصر	فضاهای سبز و پارک ها به عنوان محورهای اصلی شهرسازی معاصر مورد توجه قرار گرفته اند. این فضاها ارائه فضای آرامش بخش، تنفس عمومی و فعالیت های تفریحی را برای ساکنان شهر فراهم می کنند و همچنین به بهبود کیفیت هوای شهر و جذب طبیعت درون شهر کمک می کنند.
	پرهیز از ایجاد کاربری تک عملکردی	ایجاد ساختمان هایی که علاوه بر فضاهای آموزشی مانند دانشگاه ها و مدارس، فضاهای فرهنگی نیز در آن ها قرار دارند. به عنوان مثال، یک ساختمان دانشگاه می تواند شامل کلاس ها، آزمایشگاه ها، کتابخانه، سالن های کنفرانس و نمایشگاه ها باشد.
سرمایه گذاری اقتصادی	نوسازی محلات تاریخی	در نوسازی محلات تاریخی، توجه به توسعه پایدار و حفاظت از محیط زیست بسیار مهم است. این شامل استفاده از مصرف انرژی کم، استفاده از منابع معدنی پایدار و ایجاد ارتباطات عمومی پیاده روی است.
	برجسته سازی مکان	وجود پشتوانه های مالی مورد نیاز می توانند از طریق جذب سرمایه گذار تامین شوند.
	ایجاد ساختار های کهن	آموزش و ارتقاء آگاهی عمومی درباره ارزش ساختارهای کهن و تاریخی شهر، می تواند به حفظ و احیای آنها کمک کند. ایجاد برنامه های آموزشی و فرهنگی متناسب با تاریخ و فرهنگ شهر، می تواند ارتباط میان جوانان و نسل های جدید با ساختارهای کهن را تقویت کرده و مسئولیت احیای آنها را به آیندگان منتقل کند.
	کشف مجدد اجتماع محلی	درک بهتر از اجتماع محلی را می توان با همکاری و مشاوره با سازمان ها و متخصصان محلی به دست آورد. این اشخاص می توانند دانش فنی، تجربیات و نظرات خود را در زمینه های مختلفی از جمله معماری، تاریخ، فرهنگ و توسعه شهری به ارمغان بیاورند.
	حمل و نقل و ارتباطات	راهکارهای حمل و نقل پایدار مانند استفاده از وسایل نقلیه برقی، ترویج دوچرخه سواری و پیاده روی، ایجاد مسیرهای دوچرخه سواری و پیاده روی ایمن و همچنین تسهیل دسترسی به ایستگاه های حمل و نقل عمومی را شامل می شود. این روش ها باعث کاهش ترافیک و آلودگی هوا، افزایش سلامتی عمومی و افزایش کیفیت زندگی شهروندان خواهند شد.
	ایجاد ارزش اقتصادی	وجود فعالیت اقتصادی می تواند افزایش ارزش را در بر داشته باشد.
	حضور در عرصه های رقابت	برای حضور قوی در عرصه طراحی شهری، ایجاد یک تیم متخصص با تجربه و توانمندی های متنوع ضروری است. این تیم می تواند شامل معماران، مهندسان شهرسازی، متخصصان محیط زیست، اقتصاددانان و متخصصان دیگر مرتبط با طراحی و توسعه شهری باشد. تیم باید قادر باشد به طور یکپارچه و هماهنگ در طراحی و اجرای پروژه های شهری عمل کند.
ایجاد اقتصاد فرهنگی	تنوع فرهنگی	با توجه به نیازهای اجتماعی و محیط زیستی، سیستم های حمل و نقل عمومی موثر، فضای سبز فراوان و توسعه پایدار، گردد تا به عنوان یک شهر پیشرو در زمینه طراحی شهری شناخته شود.

سوزندگی فرهنگی	وجود شرایط احداث پارک‌ها و فضاهای عمومی جهت ارتقای محیط زیست
آموزش و پرورش هنر و فرهنگ	برقراری همکاری با هنرمندان و مربیان محلی می‌تواند امکان ارائه فرصت‌های آموزشی هنر و فرهنگ را فراهم کند. این هنرمندان و مربیان می‌توانند به عنوان اساتید و مشاوران در کارگاه‌ها و کلاس‌ها شرکت کنند و تجربیات و دانش خود را به افراد انتقال دهند.
افزایش مصرف فرهنگی	وجود همکاری بین دولت و نهادهای مردمی امری ضروری است.
شکل‌گیری طبقه خلاق	ایجاد زمینه‌های حمایتی برای صنایع خلاق، مانند هنر، طراحی، موسیقی، فیلم و مد، به شکل‌گیری طبقه خلاق کمک می‌کند. این حمایت می‌تواند شامل ارائه تسهیلات مالی، فضاهای کار، آموزش و مشاوره فنی، بازاریابی و ارتباطات باشد. همچنین، ایجاد رویدادها و جشنواره‌های مرتبط با صنایع خلاق نیز می‌تواند به جذب و تشویق خلاقانها کمک کند.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

باتوجه به میزان اهمیت حفظ و نگهداری بافت‌های تاریخی و پررنگ بودن این بافت‌ها در شهرهای تاریخی ایران، تغییر نگرش به بازآفرینی و بهبود روش‌های آن از اولویت‌های طراحی و برنامه‌ریزی شهری می‌باشد. این بافت‌ها به سبب داشتن بالاترین پتانسیل‌های فرهنگی و تاریخی و همچنین اقتصادی نیازمند راهکارها و الگوهای طراحی و برنامه‌ریزی می‌باشند که برای بهره‌گرفتن از این پتانسیل‌ها، در راستای توسعه منطقه و همچنین جلوگیری از افول آن باید از راهکارهای مطمئن و پاسخگو استفاده شود. پژوهش‌زیر نیز در جست‌وجوی بررسی این راهکارها و امکان‌سنجی بازآفرینی خلاق مبتنی بر اقتصاد محلی در پروژه‌های شهرهای مختلف جهان در راستای رفع خلأ موجود در جهت توسعه بافت‌های تاریخی و مخصوصاً از منظر اقتصادی می‌باشد. در این بررسی از چندین پروژه بازآفرینی خلاق در شهرهای مختلفی همچون جنوا، نیویورک، چستر، برلین و دیگر موارد استفاده شده است و نتایج حاصل در این پژوهش حاکی از آن است که بهترین و جامع‌ترین روش برای بازآفرینی و طراحی بهتر و بهینه این بافت‌های تاریخی، اقتصاد خلاق و راهکارهای آن که شامل برندسازی، افزایش ارتباط گردشگری و صنایع، ایجاد ارزش‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاری، ایجاد و یا تغییر کاربری می‌باشد. و این معیارها از چندین زیرمعیار تشکیل شد که هر کدام از این زیرمعیارها در جدول‌های تطبیقی و توصیفی مورد سنجش قرار گرفته شده‌اند. از این رو استفاده از رویکرد مورد نظر و توسعه خلاق اقتصادی در بازآفرینی بافت تاریخی پویایی و توسعه اقتصادی و فرهنگی آن را به دنبال خواهد داشت و در طراحی و بازآفرینی شهرها به شهرسازان کمک خواهد کرد.

منابع و مأخذ

- آئینی محمد. (۱۳۹۰). مدیریت ریسک سرمایه‌گذاری در نوسازی شهری (بخش ویژه)؛ اقتصاد شهر (۹): ۳۶-۴۰
- ایزدی آرزو؛ ناسخیان شهریار؛ محمدی محمود. (۱۳۹۱). تبیین چارچوب مفهومی بازآفرینی پایدار بافت‌های تاریخی (بررسی اسناد، بیانیه‌ها و منشورهای بازآفرینی). (۶): ۱۶۶
- ابراهیمی مینق جعفر؛ امیری محمد؛ عامری مهدی. (۱۳۸۶). مکتب فرانکفورت و نظریه انتقادی.
- استیون تیزدل؛ تنر اک؛ تیم هیث؛ محمد تقی زاده مطلق (مترجم). (۱۳۸۸). چالش‌های اقتصادی محله‌های تاریخی شهر. (۲): ۲۹-۴۹
- احد نژاد، محسن، اشلقی، مهدی. (۱۴۰۱). تبیین مؤلفه‌های کالبدی در شکل‌گیری هویت مکان خیابان‌های شهری: مطالعه موردی خیابان شریعتی تبریز. فصلنامه علمی و پژوهشی پژوهش و برنامه‌ریزی شهری. doi: 10.30495/jupm.2022.28627.3954
- اکبری، پرویز، حبیبی، کیومرث، احمدی، ملیحه. (۱۴۰۱). تبیین وارزیابی بازآفرینی اقتصاد مبنای فضاهای خلاق شهری مستعد توسعه با رویکرد برندسازی (مطالعه موردی: شهرسندج). جغرافیا و توسعه فضای شهری، (۱)۹، ۳۳-۵۲.
- doi: 10.22067/jgusd.10.22067.2021.47427.0

- ایزدی محمد سعید رضا فیضی، (۱۳۸۹)، بازآفرینی شهری کنش و بینشی جامع و یکپارچه در ساماندهی محدوده های هدف برنامه های بهسازی و نوسازی شهری، مجله هفت شهر، دوره سه شماره ۳۳ و ۳۴
- بیانچینی فرانکو؛ لندری ریچارد. (۱۹۹۵). راهبردهای برنامه ریزی شهر خلاق از دیدگاه چارلز لاندری.
- پور احمد، احمد؛ حبیبی، کیومرث و کشاورز، مهناز (۱۳۸۹). سیر تحول مفهوم شناسی بازآفرینی شهری به عنوان رویکردی نو در بافت های فرسوده شهری، مطالعات شهر ایرانی اسالمی، دوره اول، شماره اول، صص ۹۳-۷۳
- پور احمد، احمد؛ کالنتری، محسن؛ ابدالی، یعقوب و اهلل پور، سارا قلی (۱۳۹۷). تحلیل فضایی کیفیت زندگی در کانونهای جرمخیز (مورد مطالعه: بخش مرکزی شهر تهران)، پژوهشنامه جغرافیای انتظامی، سال ششم، شماره بیست و یکم، صص ۳۰-۱
- پورجعفر، محمدرضا (۱۳۸۸). مبانی بهسازی و نوسازی بافت قدیم شهرها، چاپ اول، تهران: انتشارات پیام.
- پوراحمد احمد، کشاورز مهناز، علی اکبری اسماعیل، هادوی فرامرز، (۱۴۰۱)، بازآفرینی پایدار بافت های ناکارآمدی شهری مورد مطالعه (منطقه ۱۰ شهر تهران)
- پوراحمد احمد، احمدی فرد نرگس، (۱۳۹۷) بررسی نقش گردشگری خلاق در بازآفرینی بافت تاریخی (مطالعه ی موردی: منطقه ی ۱۲ شهر تهران)
- شفیعا محمدعلی. (۱۳۹۴) شناسایی ساز و کارهای بومی سازی فن آوری در ایران دوره ۵، ۴ (پیاپی ۲۰)، مرداد شفیع سعید. (۱۳۹۰). احیای اقتصادی و بافت های تاریخی؛ بررسی رابطه ی سرمایه ی اجتماعی و توسعه پایدار اقتصاد محله: ۳
- شبانای امیرحسین؛ ایزدی محمدسعید. (۱۳۹۳). رویکردی نوین به بازآفرینی شهر خلاق. ۶۳-۵۴: ۵۷
- شهراد پور محمد؛ شجاعی سید علیرضا؛ کلانتری خلیل آباد حسین؛ تقوایی مسعود. (۱۴۰۱). تحلیل تاثیرشناختی عامل سرزندگی بر احساس تعلق ساکنین محلات شهری. معماری و شهرسازی پایدار
- صحرا بیان زهرا؛ موحد علی. (۱۳۹۶). تحلیل و شناسایی پهنه های زمینه ساز توسعه خلاق بافت های فرسوده با تاکید بر گردشگری (مطالعه موردی: محله فهادان شهر یزد)؛ ۲۶: ۳۱-۴۸
- عزیزی محمد مهدی؛ ارباب پارسا. (۱۳۸۷). چالش هویت در شهر های جدید. مجله هفت شهر ۲۵ و ۲۶: ۱۵۳
- عزیزی محمد، جایگاه شاخص های مسکن در فرایند برنامه ریزی مسکن، (۱۳۸۳) نشریه هنر های زیبا شماره ۱۷
- علی محمدی غلامرضا، عبدالهی رکسانا، (۱۳۹۷)، تبیین مبانی نمود فرهنگ در معماری بومی ایران و ارتباط آن با ایجاد حس تعلق به مکان
- عندلیب محمد؛ صادقی شاهدانی. (۱۳۹۸). شناسایی و رتبه بندی موانع اقتصادی سرمایه گذاری در تولید کالاهای اساسی کشاورزی. ۱۵: ۹۵
- عیسی خانی ویدا، (۱۳۹۷) بازآفرینی اقتصادی بافت های فرسوده و ناکارآمد شهری با رویکرد برنامه ریزی راهبردی؛ مطالعه موردی: منطقه ۱۰ شهر تهران،
- فلامکی محمدمنصور. (۱۳۸۷). باز زنده سازی بناها و شهر های تاریخی موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران، ۳۷
- قربی، سیده معصومه و صداقتی، عاطفه، (۱۴۰۰)، واکاوی نقش بازآفرینی فرهنگی در ارتقاء هویت مندی (نمونه موردی: محله جوادالائمه بجنورد)، هشتمین کنفرانس ملی پژوهش های کاربردی در مهندسی عمران، معماری و مدیریت شهری، تهران، <https://civilica.com/doc/1332066>
- کتاب اللهی، کسری، نژاد ابراهیمی، احد. (۱۴۰۱). نقش فرهنگ مذاهب اسلامی در انسجام اجتماعی محلات تاریخی با مطالعه موردی محله سرتیوله سنندج. فصلنامه برنامه ریزی توسعه شهری و منطقه ای، ۷(۲۱)، ۱۶۱-۱۹۱: doi .
- ۲۰۲۲، ۶۵۲۶۸، ۱۴۰۱/urdp.۱۰، ۲۲۰۵۴

- لطفی سهند. (۱۳۹۰). بازآفرینی شهری فرهنگ مبنا: تأملی بر بن‌مایه‌های فرهنگی و کنش بازآفرینی. نشریه علمی هنرهای زیبا معماری و شهرسازی. ۳(۴۵):۵۵
- مشکینی، ابوالفضل، رستم میدان، اصغر، احدنژاد، محسن، محمودزاده، حسن. (۱۴۰۰). تبیین الگوی بوم‌شهر زیست‌پذیرکلان‌شهر تبریز با مدل فازی. فصلنامه علمی پژوهش‌های بوم‌شناسی شهری (I2)، شماره ۱-۲ (پیاپی ۲۳)، ۶۹-۸۸. doi: 10.30473/grup.2021.824588
- معمدی فرد، سروش، بیات ترک، امیر، حقیقت منفرد، جلال. (۱۳۹۹). شناسایی و بررسی عوامل کلیدی موثر بر مدیریت توسعه محصول جدید در حوزه فناوری‌های مالی نظارتی (مطالعه موردی بانک تجارت). مدیریت کسب و کار، ۱۲(۴۷)، ۴۲۰-۴۵۴.
- مویدفر سعیده، صابری محمدرضا، (۱۳۹۹) آینده پژوهشی در بافت تاریخی با رویکرد توسعه پایدار (مطالعه موردی: برزن شش‌بادگیری یزد).
- مؤیدفر، سعیده و صابری، محمدرضا (۱۳۹۹). آینده‌پژوهی در بافت تاریخی با رویکرد توسعه پایدار (مطالعه موردی: برزن شش‌بادگیری یزد). (پژوهش‌های جغرافیای برنامه‌ریزی شهری، ۱(۸)).
- مهرناز عطاران، (۱۳۹۳) تجربه بازآفرینی شهری قاهره مصر، دوره ۴، شماره ۴۵ و ۴۶. شهرپور
- نورایی حجت؛ الماسی الهام؛ سادات طیبی پروین؛ کوچکی مطلق مریم. (۱۳۹۶). تاثیر طراحی شهرهای ارانی اسلامی در ایجاد امنیت اجتماعی. ۳
- هاشمی محمدرضا؛ شیعه اسماعیل؛ ذبیحی حسین. (۱۳۹۸) مقایسه تطبیقی تجارب پردازش‌های محرک توسعه با رویکرد بازآفرینی شهری در شهرهای منتخب جهان. فصلنامه جغرافیایی سرزمین علمی - سال ۱۵(۶۰): ۱۱
- یغفوری حسین؛ اسکندری ثانی محمد؛ اکبری فاطمه. (۱۳۹۶). نقش بافت تاریخی در ارتقاء مؤلفه‌های رقابت‌پذیری شهری مورد مطالعه: شهر بیرجند. برنامه ریزی فضایی ۳. (پیاپی ۲۶): ۳۶
- یوسفوند، یونس و نیستانی، جواد. (۱۳۹۸). راه‌های ارتباطی بخش غربی استان لرستان (طهران) در دوره ساسانی و سده‌های آغازین اسلامی (با تأکید بر مسیرهای بهاره). تاریخ اسلام و ایران، ۲۹(۴۴)، ۱۶۵-۱۹۳

Franco B. Parkinson M. (1993), Cultural Policy and Urban Regeneration: The West European Experience, Europe.

Florida, R. (2002) The Rise of the Creative Class: And How It's Transforming Work, Leisure, Community and Everyday Life. London: Basic Books

Gunay H. (2008). Strategic delay in market entry. Délai stratégique dans l'entrée sur un marché. Canadian Journal of Economics. Revue canadienne d'économique. Volume 41. Issue 3 p. 998-1014

Lotfi S. (1390). Culture-led Regeneration: A Reflection upon Cultural Fundamentals and the Act of Regeneration

Mirseyedi S(2017) Economic Regeneration of urban Worn out and inefficient texture with strategic planning approach; Case study: District 10 of Tehran

North Lanark shire council. (2019-2023). economic REGENERATION DELIVERY PLAN

Roberts M. Klaus G. Alistair M.(2022). Urban residents value multi-functional urban green spaces, Urban Forestry & Urban Greening, Volume 74.

Shengchuan Zhao. (2015). Arrangement of financing for highway infrastructure projects under the conditions of Public-Private Partnership. Volume 39, Issue 2.

Sharon Z. (1998). Urban life style: diversity and standardization in spaces of consumption

Gunay Z. Dokmeci V.(2008). Culture-led regeneration of Istanbul waterfront: Golden Horn Cultural Valley Project

www.Liverpool.gov.uk

www.Bura.co.uk

<http://www.cidh.org/annualrep/> (2004) eng/chap.2a.htm